

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra výchovy ke zdraví

Diplomová práce

Vliv alkoholu na dopravní nehodovost v Jihočeském kraji v komparaci let 2008 až 2012

Vypracoval: Bc. Josef Šupler
Vedoucí práce: PaedDr. Vladislav Kukačka, Ph.D.
České Budějovice 2014

ABSTRAKT

Vliv alkoholu na dopravní nehodovost v Jihočeském kraji v komparaci let 2008 až 2012

Cílem diplomové práce *Vliv alkoholu na dopravní nehodovost v Jihočeském kraji v komparaci let 2008 až 2012* bylo na základě analýzy policejních statistik dopravní nehodovosti Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje, Dopravního inspektorátu v Českých Budějicích porovnat vliv alkoholu na dopravní nehodovost v jednotlivých okresech Jihočeského kraje za období 2008 – 2012 a zmapovat následky dopravních nehod pod vlivem alkoholu s ohledem na dílčí okolnosti nehodového děje (dle typu nehod, následků nehod, věku pachatelů nehod) za období 2008 – 2012.

Diplomová práce se snaží nastínit problematiku dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu. Teoretická část se zabývá dvěma oblastmi, které se týkají alkoholu a dopravních nehod. Praktická část se pak zabývá výsledky dopravních nehod způsobených v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 a výsledky dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012.

ABSTRACT

Influence of alcohol on road traffic accident rate in the South Bohemian Region by comparison of the years 2008 - 2012

The diploma thesis *Influence of alcohol on road traffic accident rate in the South Bohemian Region by comparison of the years 2008 – 2012* is aimed at comparing the influence of alcohol on road traffic accidents in the districts of the South Bohemian Region in the period 2008 – 2012 as well as outlining the effects of road traffic accidents due to alcohol with regard to partial circumstances of particular accidents (according to accident type, accident effects, age of the perpetrators of accidents) in the years 2008 – 2012. The comparison was based on police statistics of road traffic accident rates of the Regional Police Headquarters for the South Bohemian Region, the Road Traffic Inspectorate in České Budějovice.

The thesis attempted to perform a survey of the problems related to accidents caused by driving under the influence of alcohol. The theoretical part deals with two spheres connected with alcohol-related road traffic accidents. The practical part focuses on the effects of the accidents which happened in the South Bohemian Region in the years 2008 – 2012, and on the effects of accidents caused due to alcohol in the South Bohemian Region in the years 2008 – 2012.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě Pedagogickou fakultou, elektronickou cestou, ve veřejně přístupné části databáze STAG, provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích, na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdávanému textu této kvalifikační práce.

Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz, provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích 16. 12. 2013

.....

Poděkování

Děkuji vedoucímu diplomové práce PaedDr. Vladislavu Kukačkovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Také děkuji mé rodině za trpělivost a podporu ve studiu.

OBSAH

ÚVOD	- 9 -
1 SOUČASNÝ STAV	- 11 -
1.1 Alkohol.....	- 11 -
1.1.1 Historie alkoholu	- 12 -
1.1.2 Členění osob do skupin dle konzumace alkoholu	- 14 -
1.1.3 Pozitivní a negativní účinky alkoholu.....	- 16 -
1.1.4 Závislost na alkoholu.....	- 17 -
1.1.5 Znaky závislosti na alkoholu	- 18 -
1.1.6 Fáze závislosti na alkoholu	- 20 -
1.1.7 Vliv alkoholu na chování řidiče motorového vozidla	- 21 -
1.1.8 Reakční vzdálenost řidiče	- 24 -
1.1.9 Periferní vidění řidiče.....	- 26 -
1.2 Zjišťování alkoholu u řidičů motorových vozidel.....	- 27 -
1.2.1 Dechové analyzátory	- 28 -
1.2.2 Lékařské vyšetření spojené s odběrem krve.....	- 31 -
1.2.3 Widmarkova zkouška	- 34 -
1.2.4 Metoda plynové chromatografie.....	- 34 -
1.3 Dopravní nehoda.....	- 35 -
1.3.1 Účastníci dopravních nehod.....	- 37 -
1.3.2 Nejčastější příčiny dopravních nehod	- 39 -
1.3.3 Vyšetřování dopravní nehody Policií České republiky.....	- 40 -
1.3.4 Náklady spojené s dopravními nehodami.....	- 42 -

1.3.5	<i>Postihy za řízení v opilosti.....</i>	- 44 -
1.3.6	<i>Statistika dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu</i>	- 46 -
2	CÍL PRÁCE A HYPOTÉZY	- 49 -
2.1	<i>Cíl práce.....</i>	- 49 -
2.2	<i>Hypotézy.....</i>	- 49 -
3	METODIKA	- 50 -
4	VÝSLEDKY.....	- 51 -
4.1	<i>Výsledky dopravních nehod v Jihočeském kraji za období 2008 - 2012</i>	- 51 -
4.2	<i>Výsledky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji za období 2008 - 2012</i>	- 62 -
4.2.1	<i>Výsledky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Českých Budějovicích za období 2008 - 2012</i>	- 68 -
4.2.2	<i>Výsledky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Českém Krumlově za období 2008 - 2012</i>	- 71 -
4.2.3	<i>Výsledky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Jindřichově Hradci za období 2008 - 2012</i>	- 75 -
4.2.4	<i>Výsledky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Písku za období 2008 - 2012</i>	- 79 -
4.2.5	<i>Výsledky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Prachaticích za období 2008 - 2012.....</i>	- 83 -
4.2.6	<i>Výsledky dopravních nehod pod vlivem alkoholu ve Strakonících za období 2008 - 2012.....</i>	- 87 -
4.2.7	<i>Výsledky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Táboře za období 2008 - 2012</i>	- 91 -
4.3	<i>Akce a projekty zaměřené na prevenci v dopravě</i>	- 95 -
5	DISKUSE	- 101 -
6	ZÁVĚR.....	- 104 -

7 KLÍČOVÁ SLOVA.....	- 106 -
8 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	- 107 -
9 SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ.....	- 112 -
10 PŘÍLOHY.....	- 117 -

ÚVOD

Silniční doprava je historicky nejstarším a v současné době také nejvíce využívaným druhem pozemní dopravy. Na světě se tedy nejvíce osob a velký podíl nákladu přepraví právě po silnici. Život bez dopravních prostředků si v dnešní době nedokáže představit nikdo z nás. Auta, autobusy, trolejbusy, jízdní kola, vlaky a další dopravní prostředky nám šetří čas. Výrobci dopravních prostředků se snaží vyrobit takové dopravní prostředky, které budou nejen rychlé, ale i bezpečné, pohodlné, hospodárné a v neposlední řadě také ekologické.

S dopravními prostředky přichází hrozba dopravních nehod. Nejen vysoká hustota provozu na pozemních komunikacích ve městech má za následek každoroční růst spáchaných přestupků dopravních nehod i závažnost jejich následků. Dopravní nehody rostou každoročně také díky mladým řidičům, kteří nejsou „vyježdění“ a způsobují tak mnoho chyb, které mohou být právě příčinou dopravní nehody. Dalšími příčinami dopravních nehod mohou být nepřiměřená rychlost jízdy, nesprávné předjíždění, nedání přednosti v jízdě nebo také nesprávný způsob jízdy. Další velmi vážnou příčinou dopravních nehod je požití alkoholických nápojů nebo psychotropních látek před jízdou. Řidiči, kteří jsou nezpůsobilí k provozu na pozemních komunikacích, si neuvědomují, že mohou svým chováním ohrozit ostatní účastníky provozu na pozemních komunikacích. Toto ohrožení může mít i fatální následky.

Každý rok roste počet spáchaných dopravních přestupků, nehod i závažnost jejich následků. Při dopravních nehodách na pozemních komunikacích každoročně umírají lidé, další jsou buď těžce, nebo lehce zraněni. Aby byl snížen počet řidičů, kteří jsou ovlivněni alkoholem nebo psychotropní látkou, je nutné zvýšit počet policejních kontrol, zaměřených na zjišťování stavu řidiče.

Diplomová práce je rozdělena na dvě hlavní části, tedy část teoretickou a část empirickou. Teoretická část práce je věnována problematice zabývající se alkoholem a dopravními nehodami. Zde jsem se snažil objasnit základní pojmy jako je alkohol, dále pak vlivu alkoholu na chování řidiče motorového vozidla, zjišťování alkoholu

u řidičů motorových vozidel. Další část mé teoretické části je věnována dopravním nehodám, vyšetřování dopravních nehod Policií České republiky, nákladům spojených s dopravními nehodami a postihům za řízení v opilosti.

Empirická část se zabývá analýzou výsledků dopravních nehod v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012, dále pak analýzou výsledků dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012. Poslední část mé praktické části je věnována akcím a projektům zaměřeným na prevenci v dopravě.

Cílem mé diplomové práce je zjistit a analyzovat podíl alkoholem způsobených nehod na celkové nehodovosti v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012, dále pak zmapovat následky dopravních nehod pod vlivem alkoholu s ohledem na dílčí okolnosti nehodového děje.

1 SOUČASNÝ STAV

1.1 Alkohol

Slovo alkohol vzniklo z arabského slova al-ka-hal, což znamená zvláštní jemnou látku. Ethanol nebo také etylalkohol, má chemickou značku C_2H_5OH . Alkohol vře při $77^\circ C$ a tuhne při $-117^\circ C$. Jedná se o bezbarvou kapalinu s charakteristickou vůní. Používá se na přípravu alkoholických nápojů. (VOREL, 1996)

Za alkoholické nápoje se dle Zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, dle § 2 písmene g) rozumí lihovina, víno a pivo. Alkoholickým nápojem se rozumí též nápoj, který není uveden v § 2 písmene g, pokud obsahuje více než 0,5 objemového procenta alkoholu.

„Při nedokonalých chemických procesech vzniká směs etylalkoholu s nejnižším alkoholem, který je silným nervovým jedem se selektivním působením na oční nervy. Může způsobit oslepnutí.“ (KALINA, 2003, s. 151)

Alkohol je nejstarší a také nejvíce užívanou psychoaktivní látkou na světě. Na rozdíl od většiny ostatních psychoaktivních látek je jeho užívání v téměř všech zemích světa legální a jeho konzumace je akceptována. V lidském organismu je alkohol požitelný jen zředěný v podobě alkoholických nápojů (pivo, kvašené mošty, víno, aperitivy, koncentráty, destiláty). Po konzumaci alkoholického nápoje se alkohol rovnoměrně rozděluje do všech tělesných tekutin a působí na nervový systém. Účinek alkoholu na nervový systém je závislý hlavně na požitém množství, na rychlosti konzumace alkoholického nápoje, na tělesné váze konzumenta a na rychlosti odbourávání a vylučování alkoholu z organismu. Alkohol je vylučován ledvinami, dechem a kůží. (GÖHLERT, KÜHN, 2001)

Po požití alkoholu se člověk dostává do alkoholového opojení, které může způsobit i intoxikaci. V malých dávkách alkohol krátkodobě způsobuje euforii a pocit uvolnění, ve větších dávkách způsobuje deprese, ztrátu koordinace pohybů těla, sníženou

vnímavost, prodloužení reakce a útlum rozumových schopností, případně může způsobovat až agresivitu. (ŠUCHA, 2009)

Stanovení relativně bezpečného, rozumného množství jednorázové či denní dávky alkoholu je diskutabilní z mnoha hledisek. Odpůrci alkoholu odmítají jakékoli pravidelně konzumované množství a hovoří o alkoholismu u osob, které pijí i minimální množství alkoholu, ale pravidelně. (VOREL, 1996)

1.1.1 Historie alkoholu

Alkoholické nápoje provází lidstvo jeho historií už od pradávna. Nálezy pivních džbánek svědčí o tom, že fermentované alkoholické nápoje se vyráběly již v neolitickém období. První alkoholické nápoje vznikaly fermentací medu a lesních plodů. Produkce vína se objevila o něco později. Zmínky o pěstování vinné révy pocházejí již z Mezopotámie. Důkazy o přípravě vína můžeme najít již v historii Mezopotámie kolem roku 3 500 př. n. l. Z této oblasti se pak o 500 let později pěstování vinné révy rozšířilo do celého středomoří. Příprava piva a chleba jsou spolu úzce spojeny, protože byly připravovány ze stejných surovin. Počátky vaření piva byly na základě starých egyptských hieroglyfických nápisů z období 2 000 – 1 500 př. n. l. dlouhou dobu datovány do starověkého Egypta. Teprve během 20. Století se díky archeologickým nálezům z oblasti mezi řekami Eufrat a Tigris zjistilo, že pivo připravovali starověcí Sumerové, Babyloňané a Asyřané již kolem 2 800 př. n. l. (JENČ, 1998)

Řekové, pravděpodobně jako první, spojili víno s náboženstvím. Podle pověsti vyrostla vinná réva z Dionýsova srdce poté, co byl rozsápán Titány. Pallas Athéna však Dionýsovo srdce tajně ukryla v zemi, kde z něj vyrašily první výhonky révy. Křesťanství do svého počátku používá víno při svých rituálech. Bible zmiňuje pití vína 79 x. Jihoameričtí Aztékové pili opojný nápoj zvaný pulque. Konzumace byla spojena s náboženskými obřady a její světská forma se trestala. Ne všechna náboženství

se však k alkoholu staví s tolerancí. Budhismus, stejně jako islám, pití alkoholu nepřipouští. Muslimové se domnívají, že zakladatelem první vinice byl muž jménem Hama. Při založení vinice mu pomáhal sám ďábel. Půdu, na níž Hama založil vinici, pokryl krví páva, listy révy krví opice, dozrávající hrozny krví lva a zralé hrozny krví vepře. Symbolika údajně znamená následující: člověk, který pije, se zpočátku nadýmá jako páv, potom se stává veselým a poskakuje jako opice, pije-li dál, stává se bojovným a zuřivým jako lev, a když se ani pak nezastaví, projeví se nakonec vlastnosti prasete. (LUKEŠ, 2004)

V dřívějších dobách nebylo nutné bojovat proti zneužívání alkoholu, poněvadž lidé jej brali jako lék a chovali k němu úctu. Vlastnosti alkoholu byly ve středověku využívány také k lékařským účelům. Už v Hippokratových spisech byly zaznamenány kladné účinky alkoholu. Víno bylo považováno za lék, který zlepšoval plodnost u žen, sloužilo také jako protijed hadího uštknutí. Vínové obklady přinášely pacientům úlevu a bolest byla snesitelnější. (ŠEDIVÝ, VÁLKOVÁ, 1988)

Alkohol nebyl v historii vnímán pouze kladně. Jeho užívání bylo často trestáno. Například v roce 1220 př. n. l. hrozila v Číně smrt každému, kdo byl přistižen opilý. V 5. a 6. století zakázali Konfucius a Budha pití alkoholických nápojů. V Indii byli naproti tomu přistižení opilci nuceni pít vařící vodu a víno nebo kraví moč a vřelé mléko až k smrti. Pokud byla v Indii přistižena opilá žena, byla jí žhavým železem vypálena do kůže na čele podoba nádoby, ze kterého alkohol pila. Následně byla vyhnána. Ve „starém Římě“ měl každý Říman právo zabít svoji ženu, pokud ji přistihl opilou. Otroci, kteří byli přistiženi opilí, byli trestáni 80 ranami holí, opilí svobodní lidé byli trestáni pouze 40 ranami. Za vlády Karla Velikého byli opilci trestáni, a pokud bylo zjištěno, že pijí dál, byli popraveni. (MLČOCH, 2010a)

Z historie naší země máme doklady o tom, že již v dávných dobách způsobovala všeobecná obliba piva a medoviny řadu závažných problémů, které posléze vyvolaly dokonce potřebu jeho mocenského řešení (první „protialkoholní zákon“, který byl vyhlášen Břetislavem I. roku 1039). Měl výrazně prohibiční charakter a uvádí přísné tresty pro opilce a pro krčmáře, kteří konzumentům nalévají. (KALINA, 2003)

Historie užívání alkoholických nápojů je velice pestrá. Alkohol v historii i v současnosti ovlivnil mnoho lidí.

1.1.2 Členění osob do skupin dle konzumace alkoholu

Konzumace alkoholických nápojů neuspokojuje pouze žízeň a chuťové buňky konzumenta, ale vytváří u něj také určitou závislost na alkoholu. Ta může být minimální nebo naopak extrémní.

Osoby požívající alkohol můžeme rozdělit do různých stádií návyku od občasného pití (při posezení s přáteli) až po těžkou závislost. Osoby pijící alkohol můžeme rozdělit do čtyř skupin dle toho, co od alkoholu požadují a proč jej pijí:

1. *abstinent* – pije pouze nealkoholické nápoje. Alkoholické nápoje nepije, většinou k němu má i odpor z důvodu jeho návyku. Abstinenti občas nejsou společností pochopeni a jsou nazýváni „outsidery“. Za abstinenta se může považovat pouze takový člověk, který nepožil alkoholický nápoj v jakékoli formě a množství alespoň po dobu tří let,
2. *konzument* – většina lidí, kteří pijí alkohol příležitostně, například při společenském posezení nebo na oslavě. Dospělý konzument pije vhodnou formu alkoholických nápojů v neškodném množství, ve vhodné době i věku. Jedná se například o konzumaci 0,5 l piva nebo 1 dl vína po práci nebo po jídle.
3. *piják* – pije pro účinky alkoholu, tzn. především pro pocit euforie, lepší náladu, pocit uvolnění od všedních starostí. Pijáci se poznají tím, že vyhledávají akce, při nichž je alkohol snadno dostupný. Toto stádium velmi často přechází do čtvrtého stádia zvaného alkoholismus.
4. *alkoholik* – pije vše, co mu přijde pod ruku od piva přes víno až po tvrdý alkohol. Alkoholici jsou na alkoholových nápojích závislí. Pije každý den a alkohol je pro něj droga. Neustále si udržují hladinu alkoholu v krvi. Při nedostatku alkoholu se u nich objevují abstinenční příznaky. (MLČOCH, 2010b; SKÁLA a kol., 1987)

Rizika spojená s užíváním alkoholických nápojů se pohybují ve stejné rovině jako závislost na tvrdých drogách. Alkohol je přitom považován za ještě nebezpečnější než tvrdé drogy z toho důvodu, že jeho užívání je všeobecně tolerováno.

Marhounová a Nešpor (1995) rozdělují závislost alkoholu do čtyř vývojových stádií:

1. *stádium* – alkohol je drogou, kterou si pijan sám ordinuje, aby potlačil nepříjemné psychické stavy nebo aby dosáhl dobré nálady,
2. *stádium* – pijan přechází od méně koncentrovaných nápojů ke koncentrovanějším a dobře alkohol snáší,
3. *stádium* – tolerance vůči množství alkoholu v krvi je stále dobrá, ale začínají se objevovat poruchy paměti,
4. *stádium* – tolerance organismu se snižuje, k opilosti stačí už jen malé množství. Pijan začíná s používáním alkoholu už ráno a pije několik dnů po sobě, přičemž poruchy paměti jsou stále častější.

Bouček a kol. (2005) popisují konzumaci alkoholu do sedmi skupin: úzus, misúzus, abúzus, alkoholismus, závislost na alkoholu, akutní intoxikace a patologická intoxikace.

Úzus znamená mírnou konzumaci alkoholických nápojů. Jedná se o případ, kdy hladina alkoholu v krvi jedince nepřesáhne koncentraci 0,5 – 0,6 g/l, to znamená, že se jedná maximálně o 0,6 promile,

V případě *Misúzus* se jedná o zneužívání alkoholu. Konzument porušuje právní či společenské normy (například požití alkoholu před řízením motorového vozidla či konzumaci alkoholu v těhotenství),

Abúzus znamená nadužívání dané látky. Koncentrace alkoholu v těle se v tomto případě pohybuje nad hranicí 0,6 promile. Hovoří se o abúzu společenském či rituálním, kdy se člověk lidově řečeno opije na silvestra, na narozeninách či jiných příležitostech. Horším případem je potom abúzus periodický, který bývá zpravidla spojován s určitým rituálem (například pátečním pitím po náročném týdnu),

Alkoholismus je v současnosti již zastaralý nesprávný termín pro závislost na alkoholu. Tento termín nevystihuje přesně podstatu problému, a protože má značně pejorativní konotace, se od tohoto termínu upustilo.

Závislost na alkoholu pojednává o onemocnění, které postihlo původně zdravého jedince. Člověk závislý na alkoholu vykazuje četné příznaky, na základě nichž může být toto onemocnění diagnostikováno,

Akutní intoxikace v menším množství požití alkoholu může vést k euforii, malé dávky mají stimulující charakter, vyšší dávky mohou vést k dekoncentraci, útlumu, poruchám vědomí a mozečkovým příznakům. Při hladině vyšší než 2g/kg dochází k narkotickému stádiu a nad 3 g/kg nastává těžká intoxikace, doprovázená poruchou vědomí, zástavou oběhu, dechu a případné smrti.

Patologická intoxikace vzniká náhle rozvojem agresivity, násilného jednání, které není pro jedince ve stavu střízlivosti typické, a to krátce po vypití již malé dávky alkoholu.

1.1.3 Pozitivní a negativní účinky alkoholu

Pozitivní účinky v důsledku dlouhodobého užívání alkoholu lze rozdělit na psychické a somatické. Mezi pozitivní subjektivní prožitky patří vylepšení spokojenosti a kvality života, stejně tak bývá často zmiňován jeho pozitivní vliv na kreativitu a jeho terapeutické účinky ve smyslu snížení stresu a úzkosti. Nejčastěji citovanými pozitivními důsledky odbornou veřejností, tak i samotnými uživateli alkoholu je snížení stresu a větší uvolnění v důsledku mírného užívání alkoholu. Mírné užívání alkoholu je také spojeno se zvýšením sociální integrace, sociální podpory, zvýšením úrovně aktivity, což je pak dáváno do souvislosti s celkovým zlepšením zdravotního stavu. K dalším zmiňovaným pozitivním účinkům alkoholu patří zlepšení spánku, na druhou stranu však intoxikace alkoholem může vést ke slabému spánku a předčasnému probuzení se. (ROEHRS, ROTH, 2001)

Nedávné epidemiologické a klinické studie ukazují, že střídme užívání alkoholu má vliv i na somatické zdraví. Mírné užívání alkoholu redukuje riziko ischemické choroby srdeční a mozkové mrtvice a dále snižuje i vývoj blokování artérií v dolních končetinách. Konzumace alkoholu může být prevencí proti vzniku cukrovky

a žlučkových kamenů. Mírné užívání alkoholu má také pozitivní vliv na kognitivní funkce a to především u žen a u mužů s onemocněním srdce a cukrovkou. V další studii realizované ve Francii bylo zjištěno, že mírné pití alkoholu snižuje riziko vzniku demence v porovnání s abstinenty. Výzkumy bylo dále shledáno, že užívání alkoholu může být protektivním faktorem proti žloutence, běžnému nachlazení. Několik studií se také shodlo na tom, že alkohol může chránit před infekcí. (FOX et al., 2000)

Dlouhodobé užívání alkoholu, které vede k poškození zdraví, se v odborné literatuře nazývá jako škodlivé užívání alkoholu nebo abúzus alkoholu. Poškození může být buď somatické, nebo duševní. Vědecky bylo potvrzeno, že dlouhodobé užívání alkoholu má negativní vliv především na gastrointestinální a kardiovaskulární systém, poškozuje činnost jater a CNS, spolupůsobí při rozvoji některých nádorových onemocněních, má negativní vliv na vývoj plodu a vede k některým duševním poruchám. (WHO, 2004)

Dlouhodobé užívání alkoholu s sebou nese i sociální důsledky především v zaměstnání (horší pracovní výkonnost, pomalé tempo, horší koncentrace, pracuje nepřesně, dělá chyby, nervozita, nejsou sebekritičtí, vinu přičítá druhým, absence, fluktuace, ztráta zaměstnání, ztráta motivace), rodinné problémy (narušení vztahů, rozpad rodiny, lhaní, nedodržení slibů, bezohlednost, afektivní výbušnost, agresivita, odcizení od rodiny, poruchy potence), v rodičovské roli (nepříznivě ovlivňuje psychický nebo zdravotní stav dítěte – v těhotenství může dojít ke komplexnímu poškození plodu, menší vzrůst dítěte, nižší inteligence), ve společnosti (nízký status, závislost není tolerována, svět se mu jeví ohrožující a nespravedlivý, riziko nehod, úrazů, trestných činů).

1.1.4 Závislost na alkoholu

Závislost na alkoholu (alkoholizmus) je chronická, progresivní nemoc. Alkoholizmus se projevuje ztrátou kontroly nad pitím, zaujatostí alkoholem a pokračováním v pití i přes jeho nepříznivé následky pro zdraví i pro sociální vztahy.

Pokud člověk závislý na alkoholu alkohol nemá, objeví se u něj abstinenční příznaky. (MACHOVÁ a kol., 2009)

Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů definuje závislost na alkoholu takto: „*Jedná se o soubor behaviorálních, kognitivních a fyziologických stavů, které se vyvíjí po opakovaném užití substance, a který typicky zahrnuje silné přání užít drogu, porušené ovládnání při jejím užívání, přetrvávající užívání této drogy i přes škodlivé následky, prioritní v užívání drogy před ostatními aktivitami a závazky, zvýšená tolerance na drogu a někdy somatický odvykací stav.*“

„*Abstinenční syndrom je souhrn příznaků, které jsou důsledkem odnětí, resp. nedostatku drogy, na niž je vytvořena závislost.*“ (MACHOVÁ a kol., 2009, s. 67)

Abstinenční syndrom může být buď psychický, nebo fyzický. Psychický abstinenční syndrom se projevuje neklidem, podrážděností, úzkostí, emoční labilitou, skleslostí, útlumem, subdepresivním až depresivním chováním. Fyzický abstinenční syndrom představuje soubor nepříjemných tělesných projevů, jako jsou bolesti svalů a kloubů, průjem, nutkání ke zvracení, slzení, žaludeční křeče. Abstinenční syndrom se projevuje různě u jednotlivých typů závislosti a významnou roli hraje struktura osobnosti postiženého, rodinné či partnerské zázemí. (MACHOVÁ a kol., 2009)

Závislost na alkoholu není jen nemoc v běžném smyslu, je to i porucha, jejímž důsledkem je rizikové chování. Za návykem se může často skrývat v deformované podobě tragédie lidského života. Alkohol může být startovací drogou, po které následuje pervitin nebo heroin.

1.1.5 Znaky závislosti na alkoholu

To, zda je člověk závislý na alkoholu můžeme poznat podle specifických rysů, které se u této závislosti objevují.

Znaky závislosti na alkoholu jsou detailně popsány v knize Návykové chování a závislost. Znaky závislosti na alkoholu jsou následující:

- *touha a pocit puzení užívat látku (craving)* – touha nebo také bažení může být tělesné nebo fyzické. V době této touhy je oslabena paměť. Většina těchto znaků se podobá znakům stresu. Pokud se u abstinenta objeví tato touha, nebo také bažení, je zvýšené riziko toho, že se navrátí jejich závislost.
- *zhoršené sebeovládání* – jedná se o změnu chování. Souvisí s bažením, protože bažení zhoršuje sebeovládání. Mezi typické znaky patří špatné vnímání emocí a únava. Způsobuje vysoké riziko toho, že dojde k recidivě v rizikovém prostředí, kterým může být například restaurace. Pokud osoba závislá na alkoholu tento znak popírá, může k němu docházet k úzkostem,
- *somatický odvykací stav* – jedná se o symptomy, které se objevují po vysazení nebo omezení užívání látky a nemohou to být příznaky jiného onemocnění. Objevují se alespoň tři z těchto odvykacích znaků: bolest hlavy, pocení, zrychlený tep, vyšší krevní tlak, nevolnost, zvracení, přechodné halucinace, iluze, psychomotorický neklid, pocit choroby, slabosti, nespavost, třes jazyka, víček nebo prstů,
- *růst tolerance* – osoba závislá na alkoholu má potřebu zvyšovat návykovou látku, aby vyvolala stejný účinek,
- *zanedbávání zájmů* – většinu času tráví závislý tím, že si látku shání, aplikuje ji nebo ji konzumuje. Většinou shánění a konzumace látky zabere několik desítek hodin týdně. Proto je při odvykání důležité, aby si pacienti našli nějaké zájmy a později svůj volný čas dokázali vyplnit prací nebo koníčky,
- *pokračování v užívání i přes jasný důkaz škodlivých následků* – tento znak platí, pouze pokud je pacient na neblahé následky užívání návykové látky upozorněn. Pokud bude pacient upozorněn na zhoršování zdravotního stavu v důsledku užívání alkoholu a po tomto upozornění s konzumací alkoholu skončí, o znak závislosti se nejedná. (NEŠPOR, 2011)

1.1.6 Fáze závislosti na alkoholu

Závislost na alkoholu nevznikne ze dne na den. Závislost na alkoholu probíhá v několika fázích. Tempo vývoje závisí na typu pití a věku, ve kterém začal člověk pít. Jellinek popsal čtyři vývojová stádia závislosti na alkoholu. Tyto stádia podrobně popisuje Göhlert a Kühn (2001).

První fáze se nazývá *Počáteční (iniciální) stadium*. První stádium je charakteristické příležitostnou a mírnou konzumací alkoholu za účelem odstranění napětí. Tolerance alkoholu se může zvyšovat a v rozmezí jednoho až dvou let se požívání alkoholu může stát každodenní prioritou.

Druhá fáze se nazývá *Varovné (prodromální) stadium*. V druhé fázi roste konzumace alkoholu a tolerance. Objevuje se první utajované pití a výpadky paměti, které se vztahují k událostem pod vlivem alkoholu. Tyto výpadky mohou být částečné nebo úplné a při opětovném požití alkoholu se mohou vzpomínky vrátit. Člověk, který se nachází ve druhé fázi myslí neustále na alkohol, má pocit viny a snaží se vyhýbat rozhovorům na téma alkohol.

Rozhodné (kritické) stadium je třetí fáze. Pro třetí fázi je typická ztráta kontroly a abstinence. Na alkohol je vytvořena psychická závislost. Dostávají se pocity viny, sebelítost, postižený má problémy v rodině i zaměstnání. Typický je úbytek zájmů a zanedbávání blízkého okolí, protože vše se už točí jen kolem alkoholu. Jedinec vyskytující se ve třetí fázi se izoluje od ostatních lidí, ztrácí sociální postavení, je náladový, snižuje svou výkonnost, nepřiměřeně se stravuje a pije od ranních hodin.

Poslední fáze je tzv. *Konečné (chronické) stadium*. Během tohoto stádia se začíná projevovat poškození orgánů díky užívání alkoholu. Typickým znakem je snížení tolerance. Lidé vyskytující se v poslední fázi se opijí mnohem rychleji než v minulosti díky poškození orgánů. Postižení jsou tak nuceni vyhledat odbornou lékařskou pomoc. Mezi nejčastější projevy v této fázi patří vysoký krevní tlak, cirhóza jater, poškození zažívacího traktu, krvácení, záněty nebo onemocnění slinivky. V této fázi dochází k rozkladu mozku a pokračuje duševní úpadek postiženého.

Tato demence postihuje schopnost orientace a zapamatování. Tyto projevy se mohou vyskytovat již od 40 let. (GÖHLERT, KÜHN, 2001)

Závislost na alkoholu se vyznačuje klasickými příznaky, kterými mohou být například zvýšená nervozita a podrážděnost, nevrlost a popudlivost, odkládání záležitostí, zarudlé a zakalené oči, nevyrovnané pracovní tempo, touha spát, bolesti hlavy, malátnost, deprese, nesoustředěnost, třes rukou, přecitlivělost na názory o alkoholismu, vyhýbání se vedení a mnoho dalších.

1.1.7 Vliv alkoholu na chování řidiče motorového vozidla

Velmi nebezpečnými jsou řidiči, kteří usedají za volant po požití alkoholu. Alkohol je považován za psychotropní látku, která mění chemickou rovnováhu mozku. To vede k negativní změně psychických funkcí a procesů. U osob pod vlivem alkoholu dochází k poruchám sensorických a motorických funkcí. Vlivem alkoholu jsou postiženy též smyslové vjemy, kde nejprve dochází k poruchám zraku a později i sluchu. Co se týká zraku, dochází k poruše adaptace na světlo a tmu, bočního, binokulárního a plastického vidění. Prodlužuje se doba potřebná pro příjem zrakových i sluchových vjemů a objevují se poruchy barvocitu, zejména pak při rozlišování zelené a červené barvy. Alkohol má vliv nejen na psychickou sféru, ale souběžně dochází k poruchám v motorické sféře, kdy nejprve dochází k poruchám jemnějších a složitějších činností. Při vyšším stupni ovlivnění dochází i k poruchám hrubé motorické sféry základních pohybů, jako je chůze. Pod vlivem alkoholu bývá více narušena přesnost než rychlost, člověk pod vlivem alkoholu se dopouští chyb a volí často riskantní řešení nastalých situací. Právě tyto vyjmenované účinky alkoholu jsou nebezpečné pro silniční provoz, a to vzhledem k tomu, že účastenství v silničním provozu samo o sobě klade vysoké nároky na soustředění a na účinné reakce. (CHMELÍK, 2009)

Alkohol v krvi řidiče již od 0,2 promile narušuje schopnost zrakového vnímání, koncentrace, postřehu, zrakové paměti, prostorového vnímání, rozeznávání zelené a červené barvy, sebekontroly, zhoršuje hloubkové a noční vidění, zužuje zorné pole,

mění emoce. Vede k poruchám vnímání, rozhodování, hodnocení, reagování a psychomotoriky. (ZÁMEČNÍK, 2013)

Řidič ovlivněný alkoholem má tendenci směřovat své vozidlo do strany, nejčastěji doprava. Zachovává nesprávný odstup mezi vozidly, má narušené vidění, především zúžené zorné pole, zpomalené reakce, hůře registruje dopravní značení a ostatní účastníky silničního provozu. Alkohol zhoršuje výkon řidiče a jeho schopnost ovládat vozidlo již v malém množství, ačkoli si to jedinec většinou vůbec neuvědomuje. Z psychologického hlediska je nejrizikovější hladina alkoholu u motoristy v rozmezí 0,5 – 1,5 promile. Takový člověk má nižší míru sebekontroly, cítí sebejistotu, má sklon k soutěživosti a více riskuje. (ZÁMEČNÍK, 2013)

Alkohol způsobuje dočasné změny a poruchy v psychické a výkonové oblasti. Mění osobnost celého člověka. Alkohol snižuje výkonnost všech smyslových orgánů, mění ostrost zraku, sluchu i barevného vidění. Zhoršuje se reakční pohotovost a jemná motorika. Pohyby takového řidiče jsou pomalejší, reakce na vnější podněty vůbec nenastanou nebo jsou často chybné. Dochází k poruchám rovnováhy. Zhoršuje se vnímání prostoru, rychlosti a vzdálenosti objektů. Snižuje se úroveň pozornosti, mentálních a myšlenkových schopností, paměti, zejména pak všípivosti. Alkoholem ovlivněný řidič nepřesně odhaduje rychlost, vzdálenost, riskuje, přeceňuje své schopnosti, nekriticky hodnotí dopravní situace, není dostatečně soustředěný. Řidič má pod vlivem alkoholu nereálné aspirace, hazarduje, v chování projevuje neadekvátní sebedůvěru, zřetelněji se projevují jeho negativní vlastnosti, zejména sklon k agresi a nezodpovědnosti. Pokles výkonnosti trvá ještě nějakou dobu poté, co již není alkohol v krvi znatelný. (ZÁMEČNÍK, 2013)

Známky požití alkoholu a ovlivnění schopnosti k řízení motorového vozidla se mohou projevit již i při malé hladině alkoholu v krvi do 0,5 g/l. I u řidičů, kteří nejeví známky požití alkoholu, může dojít ke zvýšenému pocitu sebevědomí, snížení pocitu bolesti a únavy s následným přeceňováním svých sil a schopností a podceňování únavy. Při množství alkoholu v krvi 0,5 g/l až 1,5 g/l lze pozorovat známky požití alkoholu a jeho projevy na chování, které je volnější, nezdrženlivé, nekritické hodnocení situace a

podceňování rizik. U některých řidičů to vede k rychlé riskantní agresivní jízdě, nebezpečnému předjíždění a ignorování ostatních účastníků silničního provozu.

Při požití dávek alkoholu, které vedou k hladině alkoholu v krvi ve výši 1,6 g/l až 2,5 g/l, dochází k poruchám nervosvalové koordinace, k nekoordinovaným pohybům, může dojít k závratím, dvojitému vidění, změněné vestibulární dráždivosti. Řidič nereaguje na znamení stůj, zapomíná signalizovat odbočení vozidla nebo najede na stojící vozidlo, a to i při zpomalené jízdě.

Při hladinách nad 2,5 g/l se hovoří již o otravě alkoholem a většina řidičů není schopna jízdy motorovým vozidlem. Jsou ale výjimky, kdy řidič jede s motorovým vozidlem při hladině alkoholu v krvi nad 4 g/l. Situaci okolo sebe vnímá okrajově, vozidlo udržuje v chodu naučenými automatizmy. Může dojít k mydriáze (rozšíření zorniček) a po následném oslnění protijedoucím vozidlem k havárii.

Při obsahu více než 1 g/l alkoholu v krvi je teoretická pravděpodobnost automobilové nehody 5 krát až 10 krát vyšší než u střízlivého řidiče, při hladině 1,5 g/l alkoholu v krvi se uvádí pravděpodobnost dopravní nehody dokonce 55 krát vyšší než u střízlivého řidiče. Podle některých údajů se vyskytuje nejvíce nehod okolo hladiny v krvi 1,0 g/l až 2,0 g/l. Je to dáno hlavně prodloužením reakční doby u řidiče pod vlivem alkoholu. (SOVINOVÁ a kol., 2002)

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů, (Zákon o silničním provozu) uvádí možná zákonná opatření aplikovatelná za jízdu pod vlivem alkoholu a ostatních návykových látek. Řidič se vystavuje zadržení řidičského průkazu dle § 118 b, pokud řídil vozidlo pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, pokud se odmítl na výzvu policisty podrobit zkoušce ke zjištění, zda není ovlivněn alkoholem, pokud se odmítl na výzvu policisty, v případě, že dechová zkouška byla pozitivní, podrobit lékařskému vyšetření ke zjištění, není-li ovlivněn alkoholem, nebo pokud řidič se odmítl na výzvu policisty podrobit lékařskému vyšetření, pokud není ovlivněn jinou návykovou látkou. V těchto případech může policista řidiči zabránit v další jízdě použitím technických prostředků.

Řízení pod vlivem alkoholu, kdy byla řidiči zjištěna hladina alkoholu vyšší, než 1 ‰ je trestným činem. V tomto případě se postupuje dle § 274 trestního zákoníku

(zák. č. 40/2009 Sb.). Za tento trestný čin hrozí řidiči trest odnětí svobody až na jeden rok, peněžitý trest nebo zákaz činnosti. Vyšší trestní sazba hrozí tomu, kdo způsobí dopravní nehodu, ublížení na zdraví nebo jiný závažný následek.

V případě zjištění hladiny alkoholu nižší než 1 % se jedná o přestupek, kdy řidiči může být uložena pokuta ve výši od Kč 2.500,- až do Kč 20.000,- a uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu od 6 měsíců až do 12 měsíců. Na řízení pod vlivem alkoholu a jiných návykových látek myslí samozřejmě i bodový systém hodnocení řidičů, v takovém případě je řidiči odebráno 7 bodů.

Zákon umožňuje také strážníkům obecní policie v případě podezření, provést u řidiče orientační dechovou zkoušku na ovlivnění alkoholem a vyzvat jej k lékařskému vyšetření ke zjištění, zda není řidič ovlivněn alkoholem.

Pro opilého řidiče za volantem motorového nebo nemotorového vozidla jsou obecně charakteristické tyto znaky chování:

- kličkování po silnici,
- jízda se staženým bočním okénkem v chladném počasí,
- nebezpečné míjení ostatních účastníků a překážek v provozu (malý odstup),
- jízda po střední dělicí čáře,
- jízda nepřírozeně velkými oblouky v zatáčkách,
- nepřírozeně pomalá jízda v daném úseku,
- nedodržování bezpečné vzdálenosti od vpředu jedoucího vozidla,
- jízda bez rozsvícených hlavních světel, zapomínání dávání znamení o změně směru jízdy. (MINISTERSTVO DOPRAVY – BESIP, 2012b)

1.1.8 Reakční vzdálenost řidiče

Časový úsek od zaregistrování podnětu zrakem nebo sluchem po okamžik, kdy na podnět zareagujeme, se nazývá reakční doba. Je velmi individuální a pohybuje se v rozmezí 0,5 až 1,5 sekundy. Pro soudní účely se počítá s jednou sekundou. To jsou hodnoty zdravého, neunaveného, nepřejetého, nepřehřátého

a nepodchlazeného člověka. To vše a spousta dalších faktorů ovlivňuje délku reakční doby. Například věk, s přibývajícím věkem, se reakční doba řidiče prodlužuje. To znamená, že starší řidič je horší řidič. Reakční doba je sice důležitá, ale ne všemocná. Krátká reakční doba, po které následuje nepřiměřená nebo špatná reakce, je k ničemu. (FAUS, 2011)

Reakční doba má významný vliv na celkovou brzdovou dráhu vozidla. Brzdná dráha, udávaná výrobcem motocyklu, je poněkud zavádějící, týká se vlastní brzdné dráhy vozidla. K tomu se musí připočítat reakční doba řidiče. Soudně používaná jedna sekunda je ve stokilometrové rychlosti téměř 28 metrů. (FAUS, 2011)

Alkohol ovlivňuje schopnost mozku kontrolovat a koordinovat pohyby těla. To pak reaguje na neočekávané situace mnohem pomaleji a mění tak normální situace na silnici, které jsou pod kontrolou, na situace skrytě nebezpečné. Ovlivňují i schopnost posoudit rychlost a vzdálenost ve vztahu k nehodě. Pod vlivem alkoholu si řidič myslí, že je lepším řidičem, než ve skutečnosti. Přírozené zábrany se s přibývajícím vlivem alkoholu ztrácejí.

Vlivem alkoholu na mozek dochází k zpomalení reakční doby jedince. To znamená, že potřebuje delší dobu, než zareaguje na různé situace a nebezpečí. Jestliže daná osoba řídí auto nebo motocykl, nebo jede na kole, její reakční vzdálenost je prodloužena. Odhaduje se, že i pouhá jedna sklenička může zvýšit reakční dobu řidiče o 20 %.

Výzkum naznačuje, že řidič, který pil, bude mít za volantem jeden nebo všechny z následujících problémů:

- bude podhodnocovat vzdálenost a rychlost ostatních aut na silnici,
- bude mít ovlivněné vidění a zpomalenou reakční dobu,
- téměř s jistotou bude přeceňovat své schopnosti. (PIJ S ROZUMEM, 2010)

1.1.9 Periferní vidění řidiče

Periferní (okrajové) vidění je takové vidění, jehož úhel je téměř devadesát stupňů, pro každé oko. Když se budeme dívat upřeně dopředu, obsáhnou oči zorný úhel 180 stupňů. Čím je oblast dále od středového centrálního vidění, tím nejostřeji a nezřetelněji se předměty zobrazují. Stejně tak klesá schopnost rozlišovat barvy. Jenom rozlišení směru a rychlosti pohybu je v periferním vidění vynikající. Na rozeznání pohybu je periferní vidění dokonce citlivější než oblast přímého vidění, tím je pro jezdce periferní vidění důležité.

S přibývajícím rychlostí, se zorné pole periferního vidění zužuje, a to dost drasticky. Zhruba kolem 150 km/h je zorné pole jezdce tak úzké, že se hovoří o tak zvaném tunelovém vidění (efektu). Při něm jezdec vidí pouze úzký pruh vozovky před sebou, ztrácí přehled o bočním odstupu a nevidí nic, co se k němu blíží z boku. Tím mohou být třeba jiná vozidla, chodci na okraji vozovky nebo blížící se k ní. (FAUS, 2011)

Alkohol za volantem zvyšuje nejenom agresivitu a přeceňování řidičských schopností, ale má i výrazný vliv na periferní vidění řidiče.

Zvýšená míra alkoholu v krvi řidiče způsobuje tzv. „tunelové vidění“. To znamená, že zorné pole řidiče se při zvyšující se hladině alkoholu v krvi snižuje a řidič je schopný čím dál tím méně vnímat prostor před sebou. Pokud je střízlivý řidič schopen vnímat celý prostor, řidič s 0,8 promile v krvi již necelé tři čtvrtiny prostoru a řidič s 1,8 promile v krvi již necelou třetinu. Je potřeba si uvědomit, že i když opilý řidič pojedje pomalu, jeho zorné pole je snižené, a to je zdrojem potenciálních konfliktů i závažných dopravních nehod. (MINISTERSTVO DOPRAVY - BESIP, 2012a)

1.2 Zjišťování alkoholu u řidičů motorových vozidel

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (Zákon o silničním provozu) specifikuje, jakým osobám je řidič povinen se podrobit vyšetření, zda nepožil před řízením motorového vozidla alkohol nebo jiné návykové látky. Toto vyšetření mohou po řidiči požadovat Policie České republiky, Vojenská policie, zaměstnavatel, ošetřující lékař nebo obecní policie.

Dle Zákona č. 379/2005 Sb. o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů rozlišujeme orientační vyšetření a odborné lékařské vyšetření. Orientačním vyšetřením se rozumí dechová zkouška, odběr slin, stěr z kůže nebo sliznice. Odborným lékařským vyšetřením se rozumí cílené klinické vyšetření lékařem a podle jeho ordinace provedení dechové zkoušky, odběru vzorků biologického materiálu nebo jiného obdobného účinného vyšetření.

Při orientačních vyšetřeních během silniční kontroly nebo při vyšetřování dopravních nehod se k vyšetření řidičů, zda neřídí pod vlivem alkoholických nápojů, využívají dechové analyzátory (detekční trubičky ALTEST, elektronický přístroj Dräger) nebo lékařské a toxikologické vyšetření. Policisté mají povinnost provést dechovou zkoušku u každé základní kontroly při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu. Tuto povinnost jim určuje interní předpis, který nabyl účinnosti 1. 1. 2010.

Prioritním účelem dechové zkoušky je zjistit, zda řidič je nebo není ovlivněn alkoholem. Pro orientační vyšetření používají Policisté České republiky trubičky nebo jiné elektronické detekční přístroje, jejichž výstup není možné použít jako důkaz ve správním nebo trestním řízení. Teprve pokud bude zkouškou naměřena pozitivní hodnota, je provedeno odborné měření. K odbornému vyšetření se používají elektronické přístroje Dräger, jejich výstup lze použít jako důkaz v dalším řízení. To znamená, že řidič nemusí již podstoupit odborné lékařské vyšetření s odběrem krve.

Odborné měření Policistů České republiky spočívá v provedení dechové zkoušky ověřeným analyzátozem alkoholu v dechu. V případě pozitivního výsledku prvního měření je měření opakováno v intervalu 5 minut. Vzájemný rozdíl výsledků

měření nesmí být u hodnot nad 0,24 promile větší než 10 %. Pokud tato situace nastane je nutné měření v uvedeném intervalu opakovat. Pokud i následné měření vykazuje 10 % rozdíl, je řidič vyzván, aby se podrobil lékařskému vyšetření spojenému s odběrem biologického materiálu. (POLICIE ČR, 2010)

1.2.1 Dechové analyzátory

Policie České republiky používá při svých orientačních vyšetřeních detekční trubičky ALTEST, elektronické přístroje Dräger.

Detekční trubičky ALTEST

Detekční trubičky ALTEST (Obr. 1) fungují na jednoduchém principu. Před provedením dechové zkoušky se odlomí oba konce skleněné trubičky, na stranu s nápisem a šipkou se nasune náustek, na opačnou stranu odměrný sáček. Vyšetřovaná osoba je vyzvána, aby pokud možno jedním nádechem zvolna profukovala detekční trubičku až do úplného naplnění sáčku vzduchem. Existence látek, schopných oxidovat v dechu, se chemickou reakcí projeví zabarvením. Vyhodnocení zkoušky trvá přibližně 2 minuty. Po uplynutí všech chemických reakcí bude mít sáček barvu buď žlutou, hnědou nebo zelenou. Žlutá barva značí to, že dechová zkouška byla negativní. Hnědá barva znamená přítomnost nikotinu, nikoliv alkoholu. Zelená barva značí pozitivní dechovou zkoušku.

V případě pozitivní reakce lze obsah alkoholu v krvi u řidiče přibližně zjistit dle délky zabarveného sloupce aktivní náplně v detekční trubičce. Pokud zbarvení trubičky nepřesahuje dělicí rysku, je obsah alkoholu mezi 0,3 – 0,8 g/kg krve. Je-li ovšem zbarvení přesahující dělicí rysku, obsah alkoholu je nad 0,8 g/kg krve. (KAVALIER - návod)

Obrázek č. 1 Detekční trubičky

Zdroj: www.obchodnidumemit.cz

Elektronický přístroj Dräger 7410^{Plus} com

Elektronický přístroj Dräger 7410^{Plus} com je dechový analyzátor, který vyrábí německá firma Dräger Safety. Jedná se o elektronický přístroj, který měří alkohol v dechu. Elektronický přístroj Dräger je schválen Českým metrologickým institutem ve smyslu Zákona č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů dle § 6 a § 7. Elektronický přístroj Dräger musí být dvakrát ročně metrologickým ústavem ověřen, aby byl výsledek měření správný. O jeho ověření je vydán kalibrační protokol.

Přístroj je skladován spolu s tiskárnou Alcotest 7410 Printer, která je napájena síťovým kabelem 230 V nebo kabelem z palubní sítě automobilu. Cena této sestavy se pohybuje kolem Kč 44.000,- včetně DPH.

Koncentrace alkoholu je zjišťována pomocí elektronického článku, který analyzuje přesně definovaný vzorek vydechnutého vzduchu. Při přeměně alkoholu na acetaldehyd v prostoru senzoru se uvolňují elektrony. Tento proud elektronů je měřen a následně vyhodnocován zabudovaným mikroprocesorem. Vysoká selektivita senzoru zaručuje netečnost vůči dalším substancím, obsaženým ve vydechnutí vzduchu, například acetonu.

Před každým měřením je nutné použít nový náustek. Tento náustek je hygienicky zabalen. Po nasazení náustku do držáku přístroje se zapne a po asi 20 sekundách se rozsvítí zelená kontrolka, která signalizuje připravenost přístroje. Zazní krátký signální tón a na displeji se objeví hlášení START a aktuální číslo zkoušky. Testovaná osoba je vyzvána, aby se nadechla a bez přerušení foukla do náustku. Správné fouknutí vzduchu je potvrzeno nepřerušným tónem. Po několika sekundách se na displeji objeví výsledek měření, který je viditelný na displeji zhruba 60 minut nebo do té doby, dokud se přístroj nevypne. V případě, že se do přístroje dýchne krátce nebo slabě, objeví se na displeji přístroje upozornění. Přístroj je schopný zjišťovat přítomnost alkoholu ve vzduchu vydechovaném nespolupracujícími osobami, například osobami v bezvědomí. Při pasivním odebráním vzorku spustí odebrání vzorku manuálně obsluha přístroje. Pokud přístroj nenaměří žádný alkohol, objeví se na displeji BEZ ALKHOHOLU. Pokud přístroj alkohol naměří, objeví se na displeji ALKOHOL. Výsledek měření je možné vytisknout na tiskárně, kdy jsou naměřená data opticky přenesena z přístroje do tiskárny pro okamžitý tisk protokolu. Podmínky zkoušky jsou dány délkou foukání 4 až 12 sekund, dechovým tokem více jak 6 l/min a dechovým objemem více jak 1,2 L. Rozsah měření přístroje je 0,00 až 3,00 g/L. Do paměti přístroje je možno uložit téměř 97 000 měření s doplňkovými informacemi a dává k dispozici jednoduché statistické vyhodnocení přes připojení na kompatibilní PC IBM. (ALCOTEST 7410^{Plus} com – návod)

Obrázek č. 2 Alcotest 7410^{Plus} com

Zdroj: www.Alkohol tester.cz

1.2.2 Lékařské vyšetření spojené s odběrem krve

V případě, že orientační dechová zkouška byla provedena detekční trubičkou Altest, která nesplňuje podmínky stanovené právním předpisem nebo řidič nesouhlasí s naměřenou hodnotou analyzátoru alkoholu dechu, policista zajistí provedení odborného vyšetření spojeného s odběrem krve. Před provedením odborného vyšetření policista vyplní část A tiskopisu Protokol o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem. (ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA ZE DNE 31. 12. 2008)

Policie České republiky se obrací na zdravotnická zařízení nebo konkrétního lékaře, zejména při požadavku na vyšetření, zda osoba je pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek, zejména pak s požadavkem na odběr krve nebo jiných biologických materiálů k průkazu těchto látek. Krev lze odebrat pouze se souhlasem pacienta a nelze tento výkon provést na žádost policie proti vůli fyzické osoby. (VONDRÁČEK, 2008)

Hladinu alkoholu je možné zjistit pomocí rozboru biologického materiálu, to znamená krve a moči. Výsledná hodnota etylalkoholu v krvi a moči se uvádí v gramech na kilogram hmotnosti osoby (g/kg). To znamená, kolik gramů etylalkoholu se nachází v kilogramu hmotnosti člověka. V moči je vždy hladina vyšší než v krvi. Rozbor biologického materiálu je vždy prováděn na ústavu soudního lékařství zpravidla metodou plynové chromatografie. (PORADA, 2000)

Při laboratorním vyšetření krve plynovou chromatografií se za pozitivní považuje hladina vyšší než 0,20 g/kg. Krev má být odebrána co nejdříve po činu. V případě odběru pro účely trestního nebo přestupkového řízení musí být při odběru přítomen rovněž dožadující příslušník policie. Doba vyšetření a odběru krve se přesně zaznamenává do protokolu. Jestliže vyšetřovaný odmítne podrobit se odběru krve, musí být upozorněn na porušení zákonem stanovené povinnosti a toto odmítnutí s uvedením důvodů je třeba rovněž uvést do protokolu. (ŠTEFAN, HLADÍK, 2012)

Odběr krve má provádět lékař, obvykle se provádí z loketní žíly, a to zásadně s použitím jehly a stříkačky na jedno použití, čímž odpadá nutnost sterilizace a odpadají rovněž případné námitky a obavy vyšetřovaného z přenosu infekční choroby. Před odběrem nesmí být kůže dezinfikována dezinfekčními prostředky obsahující alkohol v jakékoli formě. Krev se odebírá do suché a čisté asi 8 ml zkumavky, která musí být naplněna a uzavřena gumovou nebo hustou korkovou zátkou, aby nemohlo dojít k odpařování alkoholu. Zkumavka s krví spolu s řádně vyplněným Protokolem o lékařském vyšetření při ovlivnění alkoholem je předána dožadujícímu orgánu policie, přítomnému při odběru, který zajistí dodání do toxikologické laboratoře příslušného soudně lékařského oddělení. Ve zdůvodněných případech je možno provést dvojí nebo trojí odběr krve u téhož vyšetřovaného po 30 minutách. Opakovaný odběr se provádí na žádost vyšetřovatele nebo státního zástupce u nejzávažnějších trestných činů. Jestliže mezi ukončením požívání alkoholu a dobou odběru krve uplynula doba delší než 90 minut, je provádění opakovaného odběru zcela zbytečné. (ŠTEFAN, HLADÍK, 2012)

Důkaz alkoholu v krvi a ostatním biologickém materiálu se provádí dvěma nezávislými standardizovanými metodami – specifickou metodou plynové

chromatografie a Widmarkovou metodou. Widmarkova metoda však není specifická (stanovuje všechny redukující látky), a proto je lepší použít další, a to specifickou, enzymatickou metodu ADH (pomocí enzymu alkoholdehydrogenázy). Výsledek stanovení koncentrace alkoholu se udává vždy jeden, a to průměrná hodnota ze dvou stanovení plynovou chromatografií. Koncentrace se vyjadřuje v g/kg (promile). Alkohol je v krvi pozitivní, jestliže se při vyšetření plynovou chromatografií zjistí hodnota nejméně 0,21 g/kg. Hodnota do 0,20 g/kg se bere za neprůkaznou. Hladina alkoholu v krvi do 0,30 g/kg není pro silniční provoz významná. Hladina 0,80 g/kg a více je již hodnotou, při které řidič není schopný bezpečně řídit motorové vozidlo. Hranice 1,0 g/kg, která je u nás používána ve smyslu § 274 trestního zákona, je tedy poměrně vysoká a uvažuje se o jejím snížení. Výsledek stanovení koncentrace alkoholu v krvi má být vždy porovnán se závěry lékařského vyšetření. Při neshodě mezi výsledkem lékařského vyšetření a hladinou alkoholu v krvi a při pochybnostech o totožnosti krevního vzorku se provádí sérologické vyšetření v systému AB0, znaků MN a v systému Rh. (ŠTEFAN, HLADÍK, 2012)

Lékařské vyšetření je při posuzování opilosti zaměřeno na zjištění ovlivnění centrální nervové soustavy požitým alkoholem. Výsledky jednotlivých vyšetření se zaznamenávají do protokolu. Je třeba si všimnout například chování, vzezření, řeči, vybavování představ, místní a časové orientace vyšetřovaného, toho, zda je mu známo, co události předcházelo. Zvláštní pozornost je třeba věnovat zkouškám na ataxii. Důležité je pátrat po známkách případné choroby, například epilepsii, diabetu, stavu po úrazu hlavy a nitrolebních poraněních nebo známkách duševní choroby. Dále je důležité zaznamenat požití léků, zvláště těch, které by mohly působení alkoholu nepříznivě ovlivnit, v jakém množství a kdy byly požitý, nebo zda nejde o jinou než alkoholovou intoxikaci. V těchto případech je nutné odebrat rovněž moč na toxikologické vyšetření. Klinické vyšetření uzavírá lékař zhodnocením, zda vyšetřovaný jeví nebo nejeví poruchy psychosenzorických funkcí. V případě, že jednoznačný závěr nelze učinit, zaznamenává důvody, pro které není jednoznačný závěr možný. Dále je nutno do protokolu zaznamenat den a přesný čas odběru a také to, jaká látka byla použita k dezinfekci kůže. Fyziologická hladina etanolu je asi 0,0024

g/kg, což znamená, že z forenzního hlediska je zcela bezvýznamná. Po požití většího množství ovoce a ovocných šťáv může při vyšetření Widmarkovou metodou dojít ke zvýšení hladiny redukujících látek, která však nepřesáhne 0,2 g/kg. Hladinu redukujících látek rovněž zvyšuje aceton u diabetiků, metanol, éter a různé aromatické těkavé látky obsažené v některých alkoholických nápojů nebo vdechování například benzínu, benzenu a podobně. (ŠTEFAN, HLADÍK, 2012)

1.2.3 Widmarkova zkouška

Widmarkova zkouška je laboratorní vyšetření pro stanovení množství alkoholu v krvi. Jedná se o nejrozšířenější analytickou metodu, která je velmi přesná a spolehlivá. K tomu, aby byla Widmarkova zkouška provedena, musí lékař odebrat asi 5 až 8 mililitrů krve. Během odběru se k dezinfekci nesmí používat alkohol ani jiné těkavé látky, aby nedošlo ke zkreslení výsledků.

Princip Widmarkovy metody spočívá v oddestilování etanolu obsaženého v krvi a jeho oxidaci známým nadbytkem dichromanu draselného v kyselině sírové. Přebytek dichromanu se stanoví jodometrickou titrací. Je stále nejrozšířenější analytickou metodou, poměrně velmi přesnou a spolehlivou. Její výhodou je vysoká citlivost a poměrná jednoduchost, která ji řadí mezi rutinní laboratorní úkony. Nevýhodou je její nespecifičnost, protože při Widmarkově zkoušce jsou mezi redukujícími látkami (chovajícími se stejně jako etylalkohol i jiné těkavé látky), jako například éter, benzin, aceton a jiné látky. (CHEMWEB, 2013)

1.2.4 Metoda plynové chromatografie

Plynová chromatografie je separační a současně analytická fyzikálně chemická metoda pro separaci a analýzu směsí látek, jejímž základním principem je rozdělování složek směsi mezi mobilní a stacionární fázi. Plynová chromatografie je proto,

že mobilní fází je plyn. Stacionární fáze je v chromatografickém systému ta fáze, která je nepohyblivá. Stacionární fáze může být pevná látka nebo film kapaliny zakotvený na pevné látce. (BALÍKOVÁ, 2004)

Přístroj používaný pro plynovou chromatografii se nazývá plynový chromatograf. Hlavními částmi plynového chromatografu jsou: regulátor průtoku plynu, nástříkový port, separační kolona, termostat a detektor. Plynový chromatograf je připojen ke zdroji nosného plynu (tlaková láhev) a k zařízení, které je schopné zpracovat signál z detektoru (počítač s tiskárnou). Výsledný vytištěný záznam chromatografické analýzy se nazývá chromatogram. (BALÍKOVÁ, 2004)

Mezi hlavní výhody této techniky patří jednoduché a rychlé provedení analýzy, účinná separace látek a malé množství vzorku potřebné k analýze. (BALÍKOVÁ, 2004)

1.3 Dopravní nehoda

„Dopravní nehoda je událost v provozu na pozemních komunikacích, například havárie nebo srážka, která se stala nebo byla započata na pozemní komunikaci a při níž dojde k usmrcení nebo zranění osoby nebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu.“ (ZÁKON č. 361/2000 Sb.)

Z definice dopravní nehody uvedené v zákoně je tedy patrné, že dopravní nehodou se rozumí pouze taková událost, která se stala nebo byla započata výhradně na pozemní komunikaci.

Z definice dopravní nehody dále vyplývá, že podmínkou toho, aby se vůbec o dopravní nehodě dalo hovořit, je výskyt buď zranění, nebo usmrcení, nebo škody na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla v pohybu. Podmínka provozu vozidla v pohybu jednoznačně znamená, že některé vozidlo zúčastněné na dopravní nehodě se musí pohybovat. Vozidlem nemusí být pouze motorové vozidlo, ale také vozidlo nemotorové, kterým je například jízdní kolo nebo koloběžka. (BERAN, 2007)

Další podmínkou dopravní nehody je to, aby se dopravní nehoda stala v provozu na pozemních komunikacích, to znamená na silnicích, dálnicích, místních a účelových komunikacích. Nejedná se tedy o událost, která vznikla na poli, v lese nebo na zahradě.

Dopravní nehody můžeme rozdělit na havárie, srážky, jiné nehody, malé dopravní nehody a velké dopravní nehody.

Havárie

Havárie jsou dopravní nehody, kdy má na nehodě účast pouze jediné vozidlo. Nejčastěji se jedná o takové nehody, kdy řidič motorového vozidla nabourá do stromu, sloupu veřejného osvětlení, do svodidel. Havárie je také událost, při které dojde k poškození i několika zaparkovaných vozidel jedním vozidlem, které je v pohybu. (ČÍRTKOVÁ, VITOUŠOVÁ, 2007)

Srážky

Srážky znamenají střet dvou a více účastníků silničního provozu, z nichž se alespoň jeden pohyboval ve vozidle. Může se jednat o střet osobního vozidla se zvířaty, s chodci nebo náraz vozidla do pevné překážky. (ČÍRTKOVÁ, VITOUŠOVÁ, 2007)

Jiné nehody

Jiné nehody jsou ty nehody, které nelze zařadit jinam. Jedná se například o nehody při vypadnutí či vyskakování z vozidla. (ČÍRTKOVÁ, VITOUŠOVÁ, 2007)

Malá dopravní nehoda

Malá dopravní nehoda je taková nehoda, ke které nemáme povinnost volat Policii České republiky. U těchto nehod je hmotná škoda na zúčastněných vozidlech malá, není způsobena škoda na majetku třetí osoby a účastníci se dohodnou, kdo nehodu zavinil.

Malá dopravní nehoda je podle interních policejních předpisů charakterizována těmito znaky:

- jedná se o méně závažné porušení pravidel silničního provozu,
- zranění osoby nedosahuje závažnosti trestného činu,
- výše škody nepřesáhla částku Kč 100.000,-,
- je bezpečně prokázáno, že se jedná o přestupek,
- pachatel souhlasí se svým zaviněním a je ochoten zaplatit blokovou pokutu. (ČÍRTKOVÁ, VITOUŠOVÁ, 2007)

Velká dopravní nehoda

Velká dopravní nehoda je taková nehoda, u které je nutná přítomnost Policie České republiky. Velká dopravní nehoda je charakteristická tím, že při nehodě došlo ke zranění či usmrcení osoby, hmotná škoda přesahuje Kč 100.000,- nebo byl poškozen majetek třetí osoby. (ČÍRTKOVÁ, VITOUŠOVÁ, 2007)

Viníka dopravní nehody zpravidla určuje Policie České republiky. Je-li přestupek v podobě dopravní nehody projednáván obecním úřadem, je podkladem pro rozhodování o vině policejní šetření. Tam, kde je vina jednoznačná a nejedná se o závažnější nehodu a viník své zavinění nepopírá, rozhodne policista na místě. Závažnější dopravní nehoda může být posuzována v soudním řízení.

Dopravní nehody jsou projednávány ve správním nebo trestním řízení. Ve správním řízení se projednávají méně závažné dopravní nehody. Přestupky, za které lze uložit zákaz řízení, nesmějí být řešeny na místě, v takzvaném blokovém řízení. Trestní řízení nastupuje v případě, že se jedná o závažnější situaci, zejména pokud dojde k újmě na zdraví či životě, v případě jízdy pod vlivem alkoholu a neposkytnutí první pomoci. (REPADO, 2013)

1.3.1 Účastníci dopravních nehod

Dle Vyhlášky č. 32/2001 Sb., o evidenci dopravních nehod je považován za účastníka dopravní nehody každý, kdo se v čase a místě dopravní nehody přímým

způsobem účastnil. Za usmrcenou osobu se považuje ten, kdo zemřel při dopravní nehodě nebo na následky způsobené dopravní nehodou, nejpozději do 30 dnů po dopravní nehodě.

Řidič motorového vozidla má čtyři základní obligatorní povinnosti. Řidič, který měl účast na dopravní nehodě, je povinen:

- neprodleně zastavit vozidlo,
- zdržet se požití alkoholického nápoje a jiných návykových látek po nehodě po dobu, do kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou nebo během jízdy požil alkoholický nápoj nebo návykovou látku, vždy však do doby příjezdu policisty v případě, že jsou účastníci nehody povinni ohlásit nehodu policistovi,
- učinit opatření k zabránění vzniku škody osobám nebo věcem, pokud toto hrozí v důsledku dopravní nehody,
- spolupracovat při zjišťování skutkového stavu. (ZÁKON č. 361/2000 Sb., §2)

Účastníci dopravní nehody jsou povinni:

- učinit vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost provozu na pozemních komunikacích v místě dopravní nehody; vyžadují-li to okolnosti, jsou oprávněni zastavovat jiná vozidla,
- oznámit, v případech stanovených Silničním zákonem nehodu policii, došlo-li k zranění poskytnout podle svých schopností první pomoc a k zraněné osobě přivolat zdravotnickou záchrannou službu,
- označit místo dopravní nehody,
- umožnit obnovení provozu na pozemních komunikacích, zejména provozu hromadné dopravy osob,
- neprodleně ohlásit policii poškození pozemní komunikace, obecně prospěšného zařízení nebo životního prostředí, pokud k němu při dopravní nehodě došlo,
- prokázat si na vyžádání navzájem svou totožnost a sdělit si údaje o vozidle, které mělo účast na dopravní nehodě. (ZÁKON č. 361/2000 Sb., §3)

Účastníci dopravní nehody jsou povinni v případech, kdy nevznikne povinnost oznámit nehodu Policii České republiky, sepsat společný záznam o dopravní nehodě, který podepíší a neprodleně předají pojistiteli. Tento záznam musí obsahovat identifikaci místa a času dopravní nehody, jejích účastníků a vozidel, její příčiny, průběhu a následků.

V současné době v České republice neexistuje žádný závazně platný právní předpis, který by nařizoval povinnost vozit předlohu záznamu o dopravní nehodě ve vozidle. Forma této předlohy také v současné době není k dispozici. V České republice je doporučován Evropský záznam o dopravní nehodě (Příloha č. 1). Tento formulář je navržen tak, aby v kritické situaci po dopravní nehodě vedl jejich účastníky k tomu, aby neopomněli uvést důležité skutečnosti stanovené zákonem, do formy záznamu.

1.3.2 Nejčastější příčiny dopravních nehod

Příčinou vzniku dopravní nehody je každý jev, bez něhož by následek v podobě dopravní nehody nastal. Dopravní nehoda je výsledek působení činitelů, kterými jsou člověk, vozidla a objektivní podmínky v provozu. Ve velké míře dochází ke kombinaci několika příčin najednou. Typické je, že příčina, která vede ke spáchání dopravního přestupku, existuje dříve, než řidič způsobí dopravní nehodu. (CHMELÍK, 2009)

Mezi deset nejčastějších příčin dopravních nehod patří nevěnování plné pozornosti řízení vozidla, nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem, nesprávné otáčení nebo couvání, nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky, nedání přednosti v jízdě, nezvládnutí řízení vozidla, nepřizpůsobení rychlosti dopravě technickému stavu vozovky, vjetí do protisměru a nedání přednosti při předjíždění z pruhu do pruhu.

Mezi deset typických nehod řidičů motorových vozidel patří: řidič se plně nevěnoval řízení motorového vozidla, nedodržel bezpečnou vzdálenost za vozidlem, nesprávně se otáčel nebo couval, nepřizpůsobil rychlost jízdy stavu vozovky, nedal přednost v jízdě, nezvládnul řízení vozidla, nepřizpůsobil rychlost dopravně

technickému stavu vozovky, vjel do protisměru, vyhýbal se bez dostatečného bočního odstupu a nedal přednost při odbočování vlevo. (REPADO, 2013)

Většina dopravních nehod vzniká porušením pravidel silničního provozu. Porušení může být málo či více závažné. Za závažné porušení pravidel silničního provozu je považováno řízení dopravního prostředku pod vlivem alkoholu, nepřiměřenou rychlost, předjíždění v místech, kde je to zakázáno, couvání nákladním automobilem bez zajištění náležitě poučenou osobou, nepřiměřenou rychlost, špatný technický stav vozidla, nedání přednosti v jízdě, jízdu na železničních přejezdech v místech, kdy je to zakázáno a bezohlednou jízdou. (REPADO, 2013)

Dopravní nehody jsou nejčastěji způsobeny selháním lidského faktoru. Je třeba tyto lidské faktory redukovat a to ve čtyřech základních principech, jimiž jsou komplexita, prediktabilita, racionalita, vulnerabilita. Komplexita se vztahuje k dopravnímu systému v dopravě jako celku. Jde o množství nové informace, kterou má účastník k dispozici. Prediktabilita označuje spolehlivost, s níž řidič může předvídat výskyt rizikového faktoru. Individuální racionalita se týká rozsahu, v němž řidič jedná způsobem, který maximalizuje užitečnost. Racionalitu tlumí jak špatné značení, poruchy vozidel, tak i stav člověka. Při dopravních nehodách jsou lidé různě zranitelní, mají tedy rozdílnou individuální vulnerabilitu. (REPADO, 2013)

Příčinami dopravních nehod pod vlivem alkoholu jsou vysoká a nepřiměřená rychlost, nerespektování dopravního značení a světelné signalizace, nedání přednosti v jízdě, riskantní způsob jízdy (nebezpečné předjíždění a nepřiměřené manévrování s vozidlem), opožděná reakce na změny v dopravním prostředí nebo na překážku. (HIRT a kol., 2012)

1.3.3 Vyšetřování dopravní nehody Policií České republiky

„Vyšetřování dopravních nehod je důležité zejména pro stanovení příčin a způsobu spáchání dopravní nehody a k usvědčení viníka. V případě, že viník dopravní nehody ujede nebo uteče, je nejdůležitějším cílem vyšetřování najít a usvědčit

tohoto viníka. Předmětem vyšetřování silničních dopravních nehod je systém jednání a chování účastníků, kteří zapříčinili vznik dopravní nehody a její následky.“ (CHMELÍK, 1998, s. 14)

Policisté šetří dopravní nehody i jiné delikty na základě pravomocí, které vycházejí ze Zákona o Policii České republiky a trestního řádu. Procesní přístup je upraven trestním řádem, Zákonem o Policii České republiky a přestupkovým zákonem.

Úkony prováděné Policií České republiky na místě dopravní nehody jsou členěny do několika základních skupin:

- **počáteční neodkladná opatření** - poskytnutí první pomoci zraněným osobám (přivolání záchranářských služeb), zajištění majetku, odstranění hrozícího nebezpečí, které vzniklo dopravní nehodou (uzavření unikajícího plynu, odstranění překážky na vozovce, vypnutí elektrického okruhu, zamezení ekologické katastrofě únikem toxických látek), uzavření místa dopravní nehody se zajištěním důkazů (totožnost a výpovědi účastníků a svědků dopravní nehody, zajištění kriminalistických stop před poškozením), obnovení bezpečnosti a plynulosti provozu, v případě nutnosti zajistit pronásledování a zadržení účastníka dopravní nehody na útěku z místa,
- **počáteční neodkladné vyšetřovací úkony** – ohledání místa dopravní nehody, ohledání dopravních prostředků, ohledání těl zemřelých obětí dopravní nehody, zajistit ověření, zda je některý z účastníků dopravní nehody pod vlivem návykové látky,
- **dokumentace z místa dopravní nehody** – protokol o nehodě, plánec dopravní nehody, fotodokumentace dopravní nehody. (ČÍRTKOVÁ, VITOUŠOVÁ, 2007)

Výsledkem šetření dopravní nehody je několik dokumentů, mezi něž patří: protokol o nehodě, plánec dopravní nehody, fotodokumentace dopravní nehody, úřední záznamy o provedených úkonech a vyhodnocení důkazů. (PORADA, 2000)

Hlavním úkolem při ohledání místa dopravní nehody je vyhledávání, zajištění a fixace stop, jiných důkazů a skutečností rozhodných pro stanovení příčin nehody.

Prostor ohledání je proto potřebné vymezit dostatečně široce, aby zahrnoval všechny důležité objekty, které se nacházejí na místě dopravní nehody.

Mezi úkony prováděné při ohledání a dokumentaci místa nehody patří vyhledání a označení stop, fotografování, filmování, provedení náčrtu místa nehody a zaměření, dokumentování informací od přímých účastníků a svědků události.

Postup při vyšetřování dopravních nehod v provozu motorových vozidel na pozemních komunikacích je pro jejich různorodost natolik složitý, že ho nelze zevšeobecnit. Například pro posuzování toho, kdo nehodu zavinil, existuje soubor více než 30 základních otázek, které je možno v různých kombinacích klást soudním znalcům. Znalecké posudky se pak často neobejdou bez složitých matematických modelů a výpočtů. (ČÍRTKOVÁ, VITOUŠOVÁ, 2007)

1.3.4 Náklady spojené s dopravními nehodami

Při dopravních nehodách vznikají škody jak na zdraví, tak na majetku. V České republice dosahuje finanční ztráta z nehodovosti částku 50 miliard korun. V Evropské unii pak takto částka dosahuje téměř 200 miliard Eur. Celosvětové škody způsobené při dopravních nehodách jsou odhadovány na částku, která převyšuje 0,5 bilionu dolarů. Finanční ztráta v důsledku usmrcení jedné osoby při dopravní nehodě je vyčíslena na zhruba 18 milionů korun. Nastává zde ale otázka, zda vůbec lze penězi vyčíslit lidský život. Cena lidského života je oceněna peněžní částkou, kterou je společnost ochotna vynaložit na záchranu jednoho lidského života. Negativní externality z dopravních nehod lze vyčíslit pomocí několika metod. Mezi ty nejznámější patří metoda restitučních nákladů, metoda ocenění lidského kapitálu, metoda preventivních nákladů. (DAŇKOVÁ, BUDSKÝ, 2012)

Metoda restitučních nákladů je postavena na odhadu finanční hodnoty restituce případné škodní události. Nejvíce ji používají soudy, pojišťovny.

Metoda ocenění lidského kapitálu staví na posouzení ekonomických následků dopravní nehody. Finančně ohodnoceny jsou rovněž bolest, žal, utrpení účastníků

dopravní nehody, ovšem i členů rodiny a přátel zraněných a usmrcených osob. Metoda ocenění lidského kapitálu byla pro svou přehlednost, výstižnost a relativní jednoduchost po několika desetiletí nejrozšířenější. Její aplikace je doporučována méně rozvinutým zemím. (DAŇKOVÁ, BUDSKÝ, 2012)

Metoda preventivních nákladů je metoda, která se používá pro ocenění subjektivních ztrát z dopravní nehodovosti. Metoda je postavena na ocenění toho, kolik jsou lidé ochotni zaplatit za možnost vyhnout se účasti na dopravní nehodě. Varianta individuálních nákladů je postavena na osobních přístupech k ocenění možnosti vyhnout se nehodě. Důležité je klást důraz na správně sestavený dotazník. Společenské preventivní náklady jsou odvozeny z ocenění hodnot příslušných rozhodnutí orgánů veřejné moci. Tato metoda se v posledních letech stává nejrozšířenější v motoristicky vyspělých státech, je náročná pro svou relativní abstraktnost ve srovnání s předchozími metodami. (DAŇKOVÁ, BUDSKÝ, 2012)

V důsledku dopravní nehody vznikají jak škody, které se vztahují k nehodě (poškození majetku, administrativní náklady, sociální náklady), tak škody, které souvisí se zraněním (bolest, žal, utrpení, ztráta na produkci, léčebné náklady). Poškození majetku se týká všech materiálních škod vzniklých následkem dopravní nehody. Jedná se tak o poškození vozidel, poškození pozemní komunikace a jejích součástí, budov, podnikatelských ztrát daných dočasným neprovozováním poškozeného motorového vozidla. Administrativní náklady pokrývají výdaje policejních složek, soudů a dopravních úřadů, ale také pojišťoven. Bolest, žal a utrpení po dlouhou dobu nebyly považovány za měřitelné škody. V současné době však tvoří až několik desítek procent celkové škody. Jejich vyčíslení v konkrétním případě není jednoduché. Stanovení konkrétní částky je značně individuální. Pro potřeby statistiky podává nejobjektivnější výsledky metoda preventivních nákladů. Ztráta na produkci se týká předpokládané ztracené budoucí hospodářské hodnoty příspěvku oběti dopravní nehody k rozvoji ekonomiky, tedy výše hrubého domácího produktu, který osoba následkem dopravní nehody není schopna vyprodukovat. Bývá posuzována v běžných (současných) cenách, upravována o současnou hodnotu inflace. Obvykle se vychází z průměrných výdělků, ke kterým se přičítají další možné příjmy národní ekonomiky

v podobě příspěvků do systému zdravotního a sociálního. Do léčebných nákladů je počítán výjezd vozidla zdravotnické záchranné služby, ambulantní a nemocniční léčba, cena léků, doprovodných služeb (rehabilitací). (DAŇKOVÁ, BUDSKÝ, 2012)

Pro oceňování ekonomických následků nehod v České republice je pro výpočet ztrát používána Metodika výpočtu ztrát z dopravní nehodovosti na pozemních komunikacích. Tuto metodiku zpracovává Centrum dopravního výzkumu. Metodika vychází z Metody ocenění lidského kapitálu. Do výpočtu nejsou zahrnuty subjektivní škody, kterými jsou bolest, žal, utrpení účastníků dopravní nehody, členů rodiny a přátel zraněných a usmrčených osob.

Náklady spojené se vznikem dopravní nehody můžeme rozdělit na přímé a nepřímé. Do přímých nákladů patří náklady na zdravotní péči, náklady na hasičský záchranný systém, náklady na policii a hmotné škody. Do nepřímých nákladů patří administrativní náklady (pojišťovny, soudy, policie), ztráty na produkci a sociální výdaje. (DAŇKOVÁ, BUDSKÝ, 2012)

1.3.5 Postihy za řízení v opilosti

Řízení v opilosti může být buď přestupek, nebo trestný čin. Hranice mezi přestupkem a trestným činem zpravidla tvoří míra ovlivnění alkoholem, v praxi soudu pak touto hranicí je jedno promile alkoholu v krvi. Pokud bude mít řidič méně než jedno promile, bude se jednat s největší pravděpodobností o přestupek. Podle míry ovlivnění alkoholem pak za tento přestupek bude uložena bloková pokuta ve výši Kč 10.000,- až Kč 20.000,- a zároveň zákaz řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců až jednoho roku nebo pokuta v rozmezí Kč 25.000,- až Kč 50.000,- a zároveň zákaz řízení motorových vozidel na dobu jednoho roku až dvou let. Pokud míra alkoholu v krvi dosáhne jednoho promile a více, bude se jednat o trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky. Za tento trestný čin může být uložen trest odnětí svobody na dobu až jednoho roku (podmíněný i nepodmíněný), peněžitý trest (Kč 2.000,- až Kč 5.000.000,-), trest zákazu řízení motorových vozidel (na jeden rok až deset let),

trest obecně prospěšných prací (50 až 300 hodin) nebo propadnutí věci (v daném případě automobilu). Za takový trestný čin lze uložit i trest domácího vězení. Tyto tresty jsou pouze tresty základní. Pokud je řízení pod vlivem alkoholu spojeno s dalšími okolnostmi, trestní sazby se zpřísnují. Mezi okolnosti, které zpřísnují trestní sazby, patří:

- pachatel byl pro trestný čin ohrožení návykové látky v posledních dvou letech odsouzen nebo propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody,
- pachatel pod vlivem alkoholu způsobil dopravní nehodu,
- pachatel se tohoto jednání dopustil při výkonu zaměstnání nebo při jiné činnosti, kdy je vliv alkoholu zvláště nebezpečný, například při řízení hromadného dopravního prostředku. (TRESTNÍ ŘÍZENÍ, 2013)

V těchto případech lze uložit stejné druhy trestů jako v předchozím případě, ale trest odnětí svobody (podmíněný či nepodmíněný) bude ukládán v rámci sazby 6 měsíců až 3 roky odnětí svobody. I jiné tresty se samozřejmě zpřísnují.

Trestní sazba se pak může ještě zpřísnit, pokud pachatel řízením vozidla pod vlivem návykových látek jinému způsobí ublížení na zdraví nebo dokonce smrt. Takové jednání pak bude posuzováno nejen jako trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky, ale též jako trestný čin ublížení na zdraví, a to buď podle § 147, nebo podle § 148 trestního zákoníku. Tam se pak sazba trestu odnětí svobody může vyšplhat na 6 měsíců až roky, a v těch nejtěžších případech, kdy dojde k těžké újmě na zdraví nebo smrti více osob, dokonce až na 2 roky až 8 let. (ZÁKON č. 40/2009)

To, jaký trest nebo kombinace trestů bude uložena, jak budou přísné a zda se u trestu odnětí svobody bude jednat o trest podmíněný nebo nepodmíněný, závisí na mnoha okolnostech. Důležitá je míra ovlivnění alkoholem, výše způsobené škody, okolnosti, za nichž došlo k řízení (bude rozdíl, jestli opilý řidič řídí ve městě v největším provozu, a nebo v zapadlé víscce ve dvě v noci jede přes náves). Samozřejmě na to bude mít vliv, zda pachatel byl již v minulosti trestán a kolik záznamů o deliktech v dopravě má v evidenční kartě řidiče. V každém případě ale pachatel musí počítat s uložením zákazu činnosti, a pokud se trestné činnosti

dopouští opakovaně, nebo pokud v opilosti někomu ublížil nebo dokonce někoho zabil, neměl by počítat s jiným, než nepodmíněným trestem odnětí svobody. (TRESTNÍ ŘÍZENÍ, 2013)

1.3.6 Statistika dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu

Policie ČR v roce 2012 eviduje 4 974 nehod zaviněných pod vlivem alkoholu (tj. 6,7 % z celkového počtu), při kterých eviduje 45 usmrcených osob (tj. 6,6 % z celkového počtu) a dalších 2 525 zraněných osob. Nejvyšší podíl těchto nehod byl na území Zlínského a Karlovarského kraje. Nejvíce usmrcených při nehodách pod vlivem alkoholu bylo na území krajů Středočeského a Libereckého. Nejvyšší podíl usmrcených osob při těchto nehodách je v Libereckém kraji. Žádnou usmrcenou osobu při nehodách zaviněných pod vlivem alkoholu nevykazuje Karlovarský kraj.

Tabulka č. 1 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu za rok 2012

Nehody pod vlivem alkoholu za rok 2012	Počet nehod	tj. v %	Počet usmrcených	tj. v %
Praha	480,0	2,7	1	3,8
Středočeský kraj	622,0	6,7	7	6,4
Jihočeský kraj	240,0	7,6	3	4,2
Plzeňský kraj	279,0	8,3	2	3,8
Ústecký kraj	395,0	5,8	3	5,1
Královéhradecký kraj	294,0	7,6	6	10,5
Jihomoravský kraj	479,0	7,9	1	2,0
Moravskoslezský kraj	599,0	8,3	1	1,5
Olomoucký kraj	329,0	8,4	2	5,0
Zlínský kraj	318,0	12,3	3	9,7
Vysočina	191,0	6,8	3	7,7
Pardubický kraj	321,0	9,7	4	9,5
Liberecký kraj	279,0	8,1	9	36,0
Karlovarský kraj	148,0	11,3	0	0,0
Česká republika	4 974,0	6,7	45	6,6

Zdroj: Statistika Policie České republiky

Tabulka č. 2 Počet dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu za rok 2010-2012

Kraj	Počet dopravních nehod pod vlivem alkoholu		
	2010	2011	2012
Praha	510,0	504,0	480,0
Středočeský kraj	651,0	662,0	622,0
Jihočeský kraj	282,0	250,0	240,0
Plzeňský kraj	294,0	332,0	279,0
Ústecký kraj	423,0	426,0	395,0
Královéhradecký kraj	269,0	267,0	294,0
Jihomoravský kraj	443,0	471,0	479,0
Moravskoslezský kraj	625,0	674,0	599,0
Olomoucký kraj	324,0	365,0	329,0
Zlínský kraj	268,0	278,0	318,0
Vysočina	217,0	204,0	191,0
Pardubický kraj	272,0	312,0	321,0
Liberecký kraj	259,0	302,0	279,0
Karlovarský kraj	178,0	195,0	148,0
Česká republika	5 015,0	5 242,0	4 974,0

Zdroj: Statistika Policie České republiky

Z výše uvedené tabulky č. 2 vyplývá, že dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v roce 2012 oproti roku 2010 klesly o 41 dopravních nehod.

Tabulka č. 3 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu dle viníků dopravní nehody za rok 2012

Viník nehody	Počet nehod	tj. v %	Počet usmrcených	tj. v %
Řidič motorového vozidla	4 030,0	81,0	43	95,6
Chodec	206,0	4,1	0	0,0
Cyklista	727,0	14,6	2	4,4
Ostatní	11,0	0,2	0	0,0
Celkem	4 974,0	100,0	45	100,0

Zdroj: Statistika Policie České republiky

V porovnání s rokem 2011 se počet nehod zaviněných pod vlivem alkoholu snížil o 268 (tj. o 5,1 %), počet usmrcených je nižší o 44 osob (tj. o 49,9 %) a počet zraněných je nižší o 176 osob (tj. o 6,5 %).

V roce 2012 bylo 15 sobot, kdy policie evidovala více jak 30 nehod zaviněných pod vlivem alkoholu. Nejhorší byla sobota 8. září a 16. června. V každém z těchto dnů bylo způsobeno 36 dopravních nehod pod vlivem alkoholu. Nejméně těchto nehod bylo zaznamenáno v pondělí 9. a 30. ledna. Byly zaznamenány pouze 2 nehody. Nejvíce v neděli zaviněných nehod pod vlivem alkoholu bylo 5. a 19. srpna a 1. července. V každém z těchto dnů bylo způsobeno 30 dopravních nehod pod vlivem alkoholu.

Nejvíce usmrcených při nehodách zaviněných pod vlivem alkoholu bylo v pondělí 28. května (4 osoby), následuje neděle 27. května a sobota 21. dubna (shodně 3 osoby) a sobota 18. února (2 osoby). Dále bylo zaznamenáno 33 dnů, kdy při nehodách zaviněných pod vlivem alkoholu zahynula jedna osoba.

Nejvíce policií evidovaných nehod zaviněných pod vlivem alkoholu připadá na soboty (1 271 nehod) a neděle (991 nehod). Naopak nejméně nehod „s alkoholem“ bylo evidováno při úterních nehodách (465 nehod).

Nejčastěji se tyto nehody vyskytují v sobotu a v neděli, kdy byla pod vlivem alkoholu zaviněna v průměru každá osmá, respektive devátá nehoda. Nejméně četné jsou tyto nehody v úterý a ve středu, kdy byla pod vlivem alkoholu zaviněna každá dvacátá pátá nehoda. (POLICIE ČR, 2010)

Policie České republiky za prvních osm měsíců roku 2013 šetřila 54 526 nehod, při kterých bylo 377 osob usmrceno, 1 766 osob těžce zraněno a 15 027 osob zraněno lehce. Odhadnutá škoda dopravní policií na místě nehody je v Kč 3 207,47 milionů. U 3 044 nehod zjistila policie u viníka nehody požití alkoholu před jízdou a při těchto nehodách zemřelo 23 osob.

2 CÍL PRÁCE A HYPOTÉZY

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je na základě analýzy policejních statistik dopravní nehodovosti Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje, Dopravního inspektorátu v Českých Budějovicích:

- 1) na základě statistických dat porovnat vliv alkoholu na dopravní nehodovost v jednotlivých okresech Jihočeského kraje za období 2008 – 2012,
- 2) zmapovat následky dopravních nehod pod vlivem alkoholu s ohledem na dílčí okolnosti nehodového děje (dle typu nehod, následků nehod, věku pachatelů nehod) za období 2008 – 2012.

Cílem mé diplomové práce je tedy zjistit a analyzovat podíl alkoholem způsobených nehod na celkové nehodovosti v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012.

2.2 Hypotézy

Počet dopravních nehod způsobených řidiči pod vlivem alkoholu v rámci Jihočeského kraje za období 2008 - 2012 měl rostoucí charakter.

H1: Existují statisticky významné rozdíly v počtu dopravních nehod v Jihočeském kraji (pod vlivem alkoholu) v letech 2008 – 2012.

H2: Existují statisticky významné rozdíly v počtu dopravních nehod v Českých Budějovicích (pod vlivem alkoholu) v letech 2008 až 2012.

3 METODIKA

Ke zjištění vlivu alkoholu na dopravní nehodovost v Jihočeském kraji v komparaci let 2008 až 2012 byla kvantitativním přístupem provedena analýza dokumentů. Evaluačním nástrojem byla primární data zahrnující úřední dokumenty a archivní data. K výzkumnému šetření byly použity statistické přehledy počítačové evidence nehod v silničním provozu Policejního prezidia České republiky, Ředitelství služby dopravní policie v Praze. Pomocí výpočtů Pearsonova chí-kvadrátu byly zhodnoceny hypotézy této práce.

Výběr dokumentů byl záměrný. K dispozici bylo možno nahlédnout do třiceti šesti statistických sestav, z nichž ke zpracování diplomové práce bylo použito pouze dvacet, z důvodu teoretické saturace. Z těchto dvaceti sestav bylo zpracováno a vyhodnoceno čtyřicet dva grafů v programu Microsoft Office Excel.

4 VÝSLEDKY

V této kapitole bych rád zhodnotil zjištěné výsledky dopravních nehod v Jihočeském kraji za období 2008 - 2012 a zjištěné výsledky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012. Data pro porovnání statistických výsledků mi poskytlo Policejní prezidium České republiky.

4.1 Výsledky dopravních nehod v Jihočeském kraji za období 2008 - 2012

Police České republiky šetřila na území Jihočeského kraje za sledované období 2008 – 2012 celkem 23 021 dopravních nehod. Z grafu č. 1 je patrné, že nejvíce dopravních nehod bylo způsobeno v roce 2008, a to 10 694 nehod. Nejméně dopravních nehod pak bylo zaznamenáno v roce 2010, kdy bylo účastníky silničního provozu způsobeno 2 899 nehod (Tab. č. 4).

Graf č. 1 Dopravní nehody v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocni/>

Tabulka č. 4 Dopravní nehody v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012

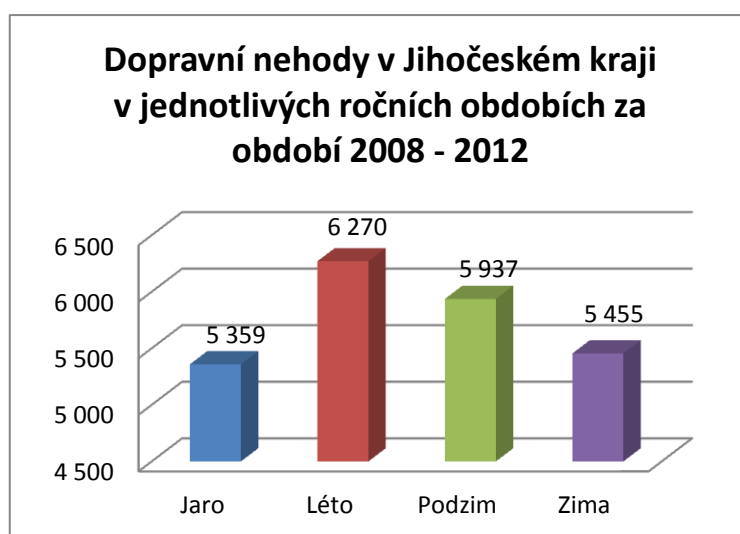
	2008	2009	2010	2011	2012
Dopravní nehody	10 694	3 206	2 899	3 015	3 207

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje

Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Dle statistických výsledků Policejního prezidia České republiky bylo zjištěno, že nejvíce dopravních nehod se účastníci silničního provozu dopustili v letních měsících (Graf č. 2). Za toto období bylo evidováno celkem 6 270 dopravních nehod, dále pak na podzim, kdy bylo způsobeno celkem 5 937 dopravních nehod. Nejméně dopravních nehod se stalo na jaře – 5 359 dopravních nehod. Překvapujícím zjištěním bylo, že v zimě bylo způsobeno pouze 5 455 dopravních nehod (Tab. č. 5).

Graf č. 2 Dopravní nehody v Jihočeském kraji v jednotlivých ročních obdobích za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje

Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Tabulka č. 5 Dopravní nehody v Jihočeském kraji v jednotlivých ročních obdobích za období 2008 – 2012

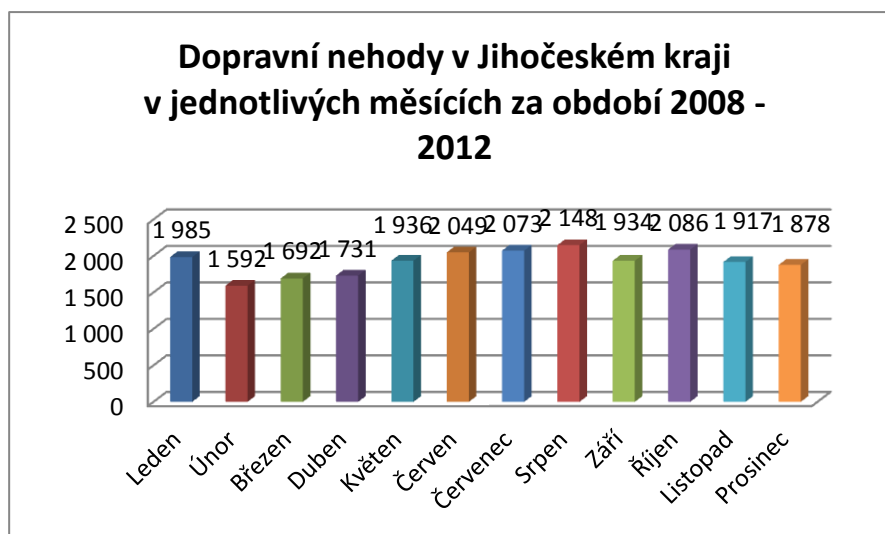
	Jaro	Léto	Podzim	Zima
Dopravní nehody	5 359	6 270	5 937	5 455

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje

Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Nehodami nejvíce zatíženým měsícem v roce za období 2008 – 2012 v rámci Jihočeského kraje byl srpen. V tomto měsíci bylo zaznamenáno 2 148 nehod (Tab. č. 6). V pořadí četnosti následuje říjen, celkem bylo v tomto měsíci způsobeno 2 086 dopravních nehod. Nejméně dopravních nehod bylo způsobeno v únoru, kdy bylo zaznamenáno 1 592 nehod a březen s 1 692 nehodami (Graf č. 3).

Graf č. 3 Dopravní nehody v Jihočeském kraji v jednotlivých měsících za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje

Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

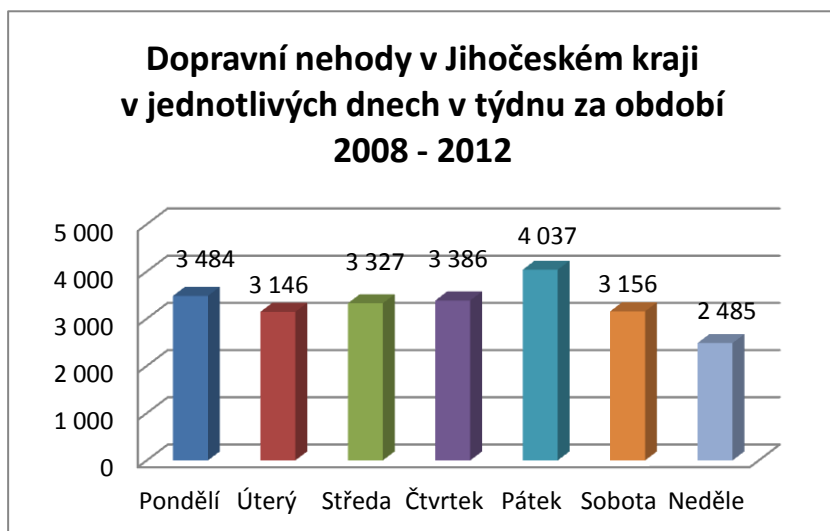
Tabulka č. 6 Dopravní nehody v Jihočeském kraji v jednotlivých měsících za období 2008 – 2012

Měsíc	Dopravní nehody
Leden	1 985
Únor	1 592
Březen	1 692
Duben	1 731
Květen	1 936
Červen	2 049
Červenec	2 073
Srpen	2 148
Září	1 934
Říjen	2 086
Listopad	1 917
Prosinec	1 878

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocni/>

V rámci Jihočeského kraje za období 2008 – 2012 vyšetřovala Policie České republiky nejvíce nehod v pátek. V tento den bylo spácháno celkem 4 037 dopravních nehod (Graf č. 4). Dalším velmi četným dnem dopravních nehod bylo pondělí – 3 484 nehod, čtvrtek – 3 386 nehod. Nejméně dopravních nehod bylo spácháno v neděli – 2 485 nehod a v úterý – 3 146 nehod (Tab. č. 7).

Graf č. 4 Dopravní nehody v Jihočeském kraji v jednotlivých dnech v týdnu za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocni/>

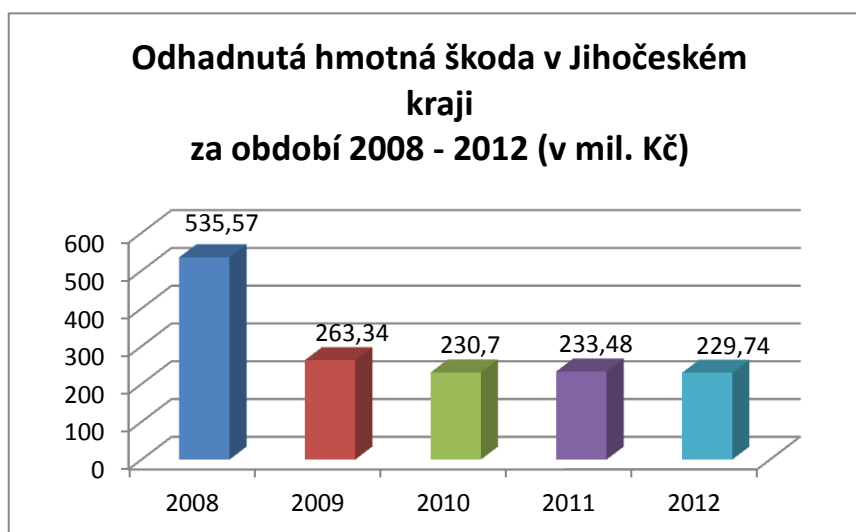
Tabulka č. 7 Dopravní nehody v Jihočeském kraji v jednotlivých dnech v týdnu za období 2008 -2012

Měsíc	Dopravní nehody
Pondělí	3 484
Úterý	3 146
Středa	3 327
Čtvrtek	3 386
Pátek	4 037
Sobota	3 156
Neděle	2 485

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocni/>

Za období 2008 – 2012 činila v rámci Jihočeského kraje odhadnutá hmotná škoda celkem Kč 1 492,38 mil. V roce 2008 dosáhla odhadnutá hmotná škoda částky Kč 535,57 mil. V roce 2009 činila odhadnutá hmotná škoda Kč 263,34 mil. Další roky se pak odhadnutá hmotná škoda pohybovala kolem Kč 230 mil. (Graf č. 5 a Tab. č. 8).

Graf č. 5 Odhadnutá hmotná škoda v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012
(v mil. Kč)

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Tabulka č. 8 Odhadnutá hmotná škoda v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012
(v mil. Kč)

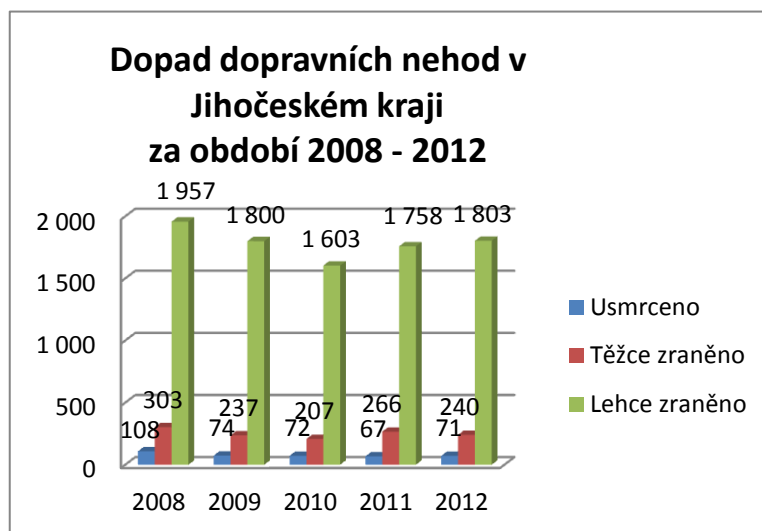
	2008	2009	2010	2011	2012
Odhadnutá hmotná škoda	535,57	263,34	230,7	233,48	229,74

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Výsledky analýzy počtu dopravních nehod s následky ublížení na zdraví ukazují, že nejvíce lehce zraněných osob bylo v roce 2008, celkem 1 957 lehce zraněných. Největší počet těžce zraněných osob byl také v roce 2008, celkem 303 těžce zraněných.

V roce 2008 byl zaznamenán dle statistik největší počet úmrtí. V tomto roce zemřelo na silnicích v ČR celkem 108 osob (Graf č. 6 a Tab. č. 9).

Graf č. 6 Dopad dopravních nehod v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje

Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Tabulka č. 9 Dopad dopravních nehod v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012

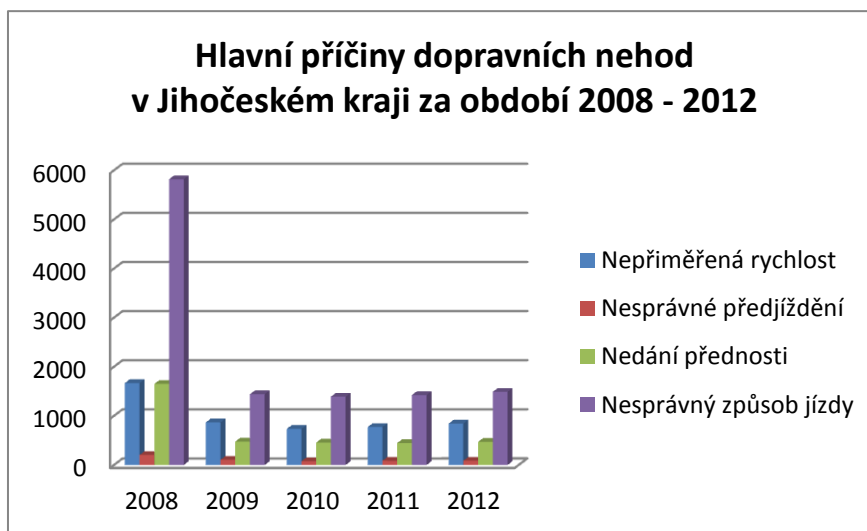
	Usmrceno	Těžce zraněno	Lehce zraněno
Dopad dopravních nehod	392	1 253	8 921

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje

Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Hlavní příčinou dopravních nehod v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 byl nesprávný způsob jízdy. V roce 2008 bylo díky této příčině způsobeno celkem 5 820 dopravních nehod (Graf č. 7). Nejméně dopravních nehod způsobených nesprávným způsobem jízdy bylo v roce 2010, celkem 1 392 nehod. Další hlavní příčinou dopravních nehod je nepřiměřená rychlost. Nejméně dopravních nehod se stává z důvodu nesprávného předjíždění (Tab. č. 10).

Graf č. 7 Hlavní příčiny dopravních nehod v Jihočeském kraji za období 2008 -2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocni/>

Tabulka č. 10 Hlavní příčiny dopravních nehod v Jihočeském kraji za období 2008 -2012

Hlavní příčina	2008	2009	2010	2011	2012
Nepřiměřená rychlost	1 670	869	736	774	844
Nesprávné předjíždění	205	107	78	87	88
Nedání přednosti	1 652	478	457	447	471
Nesprávný způsob jízdy	5 820	1 443	1 392	1 425	1 490

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocni/>

Dle rozboru statistických dat Krajského ředitelství Policie České republiky Jihočeského kraje bylo zjištěno, že nejvíce dopravních nehod způsobují řidiči na území Jihočeského kraje ve věku 30 – 39 let – 4 386 dopravních nehod, dále pak řidiči ve věku 40 – 49 let – 3 059 dopravních nehod. Nejméně dopravních nehod způsobili za období

2008 – 2012 řidiči ve věku do 17 let – 140 dopravních nehod, řidiči ve věku 65 – 69 let – 402 dopravních nehod a řidiči nad 70 let – 620 dopravních nehod. (Tab. č. 11)

Tabulka č. 11 Dopravní nehody v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 dle věku řidičů

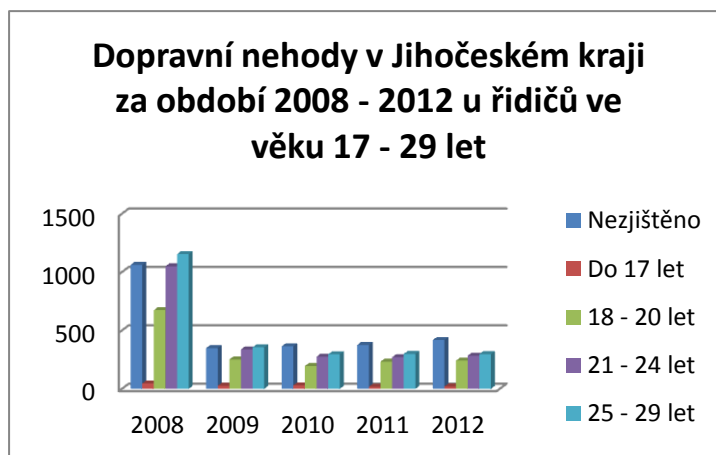
Věk řidičů	Dopravní nehody
Nezjištěno	2 569
Do 17 let	140
18 - 20 let	1 597
21 - 24 let	2 219
25 - 29 let	2 402
30 - 39 let	4 386
40 - 49 let	3 059
50 - 59 let	2 353
60 - 64 let	787
65 - 69 let	402
Nad 70 let	620

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje

Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Věk řidičů u dopravních nehod v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 nebyl zjištěn u 2 569 dopravních nehod. 140 dopravních nehod způsobili řidiči ve věku do 17 let. Řidiči ve věku 18 – 20 let způsobili za toto období 1 597 dopravních nehod. 2 219 dopravních nehod způsobili řidiči ve věku 21 – 24 let, 2 402 dopravních nehod způsobili řidiči ve věku 25 – 29 let (Graf č. 8)

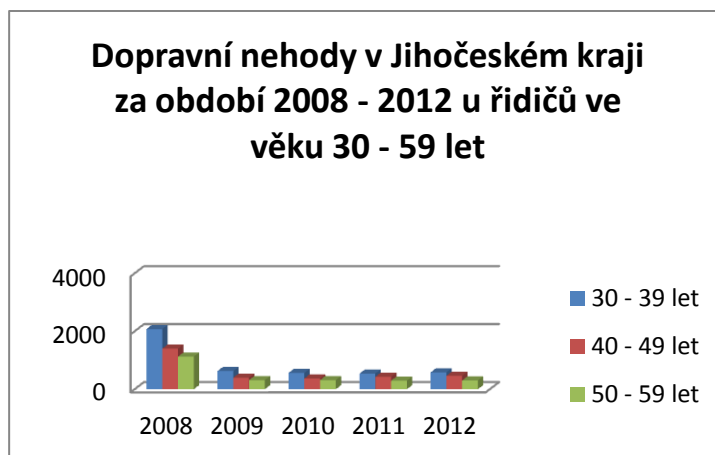
Graf č. 8 Dopravní nehody v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 u řidičů ve věku 17 – 29 let

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
 Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Nejvíce dopravních nehod v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 způsobili řidiči ve věku 30 – 39 let – 4 386 dopravních nehod. Řidiči ve věku 40 – 49 let způsobili v tomto období celkem 3 059 dopravních nehod. 2 353 dopravních nehod způsobili řidiči ve věku 50 – 59 let (Graf č. 9).

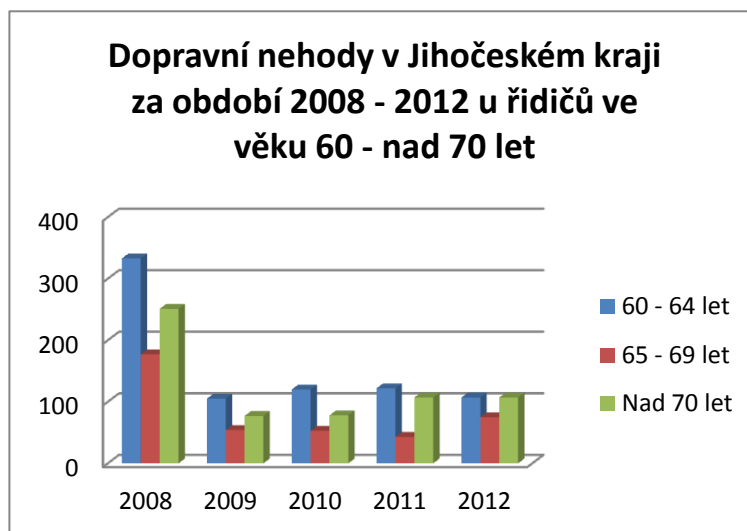
Graf č. 9 Dopravní nehody v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 u řidičů ve věku 30 – 59 let

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Řidiči ve věku 60 – 64 let způsobili v rámci Jihočeského kraje celkem 787 dopravních nehod, řidiči ve věku 65 – 69 let pak 402 dopravních nehod a řidiči ve věku nad 70 let celkem 620 dopravních nehod za období 2008 – 2012 (Graf č. 10).

Graf č. 10 Dopravní nehody v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 u řidičů ve věku 60 – nad 70 let

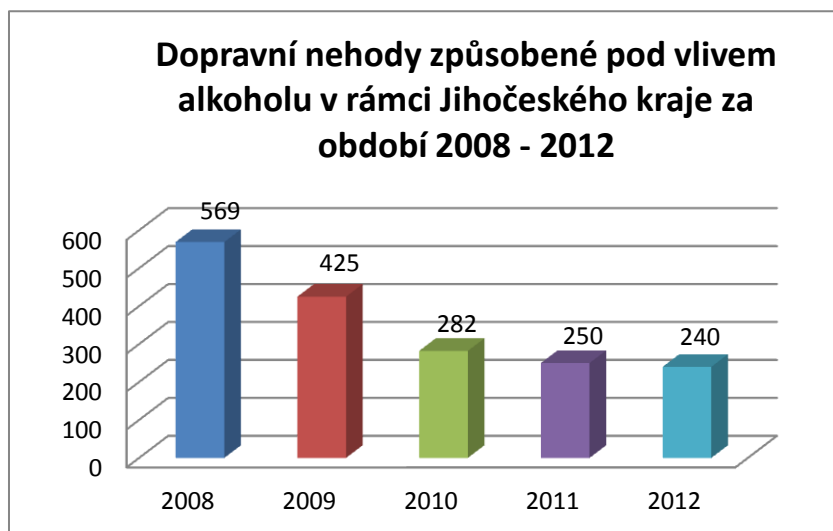

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocni/>

4.2 Výsledky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji za období 2008 - 2012

V Jihočeském kraji bylo v letech 2008 – 2012 způsobeno celkem 1 766 (7,67 % z celkového počtu dopravních nehod) dopravních nehod (Tab. č. 12). Z grafu č. 8 je patrné, že dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v rámci Jihočeského kraje mají klesající charakter. Nejvíce dopravních nehod pod vlivem alkoholu bylo způsobeno v roce 2008. Tento rok bylo spácháno celkem 569 (17,74 % z celkového počtu dopravních nehod) dopravních nehod pod vlivem alkoholu. V roce 2012 bylo způsobeno 240 (7,48 % z celkového počtu dopravních nehod) dopravních nehod pod vlivem alkoholu. Znamená to tedy, že proti roku 2008 bylo způsobeno o 329 dopravních nehod pod vlivem alkoholu v rámci Jihočeského kraje méně.

Graf č. 11 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v rámci Jihočeského kraje za období 2008 -2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocni/>

Tabulka č. 12 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v rámci Jihočeského kraje za období 2008 – 2012

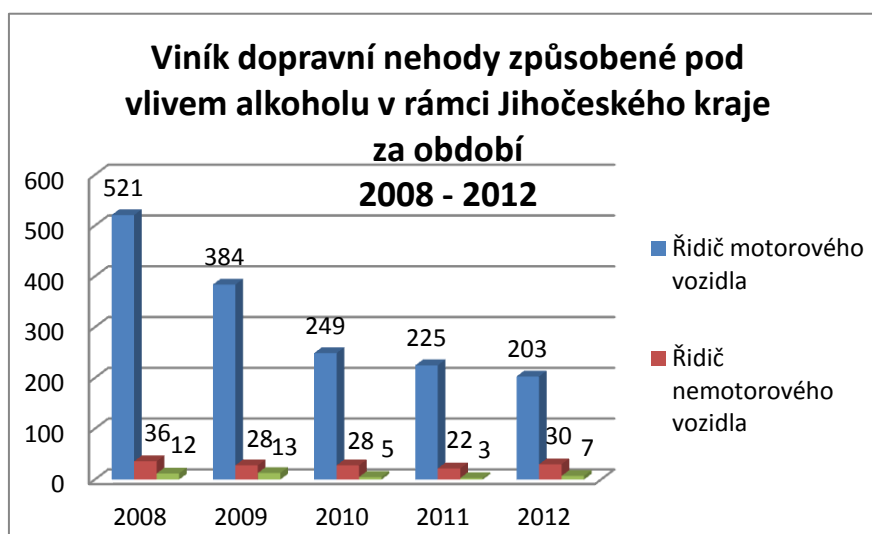
	2008	2009	2010	2011	2012
Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu	569	425	282	250	240

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocni/>

Při porovnání výsledků dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji, bylo zjištěno, že nejvíce dopravních nehod způsobují řidiči motorových vozidel. V roce 2008 způsobili řidiči motorových vozidel pod vlivem alkoholu 521 (5,57 % z celkové nehodovosti) dopravních nehod, v roce 2009 jich způsobili 384 (13,25 % z celkové nehodovosti), tedy o 137 nehod méně. Řidiči nemotorového vozidla způsobili pod vlivem alkoholu nejvíce nehod v roce 2008, a to – 36 (23,53 % z celkové nehodovosti) dopravních nehod. V roce 2012

jich pak bylo způsobeno 30 (18,29 % z celkové nehodovosti). Nejméně těchto nehod bylo způsobeno v roce 2011 – 22 (14,19 % z celkové nehodovosti) nehod. V roce 2009 způsobili chodci pod vlivem alkoholu celkem 13 (19,40 % z celkové nehodovosti) dopravních nehod, v roce 2008 pak 12 (14,29 % z celkové nehodovosti). Nejméně nehod způsobených chodci pod vlivem alkoholu bylo v roce 2011 – 3 (6,52 % z celkové nehodovosti) nehody. Za sledované období 2008 – 2012 bylo celkem 1 582 (7,70 % z celkové nehodovosti) dopravních nehod způsobené pod vlivem alkoholu řidiče motorového vozidla, 144 (20,34 % z celkové nehodovosti) dopravních nehod způsobené pod vlivem alkoholu řidiče nemotorového vozidla a 40 (13,47 % z celkové nehodovosti) dopravních nehod způsobené pod vlivem alkoholu chodce (Graf č. 12 a Tab. č. 13).

Graf č. 12 Viník dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v rámci Jihočeského kraje za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje

Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

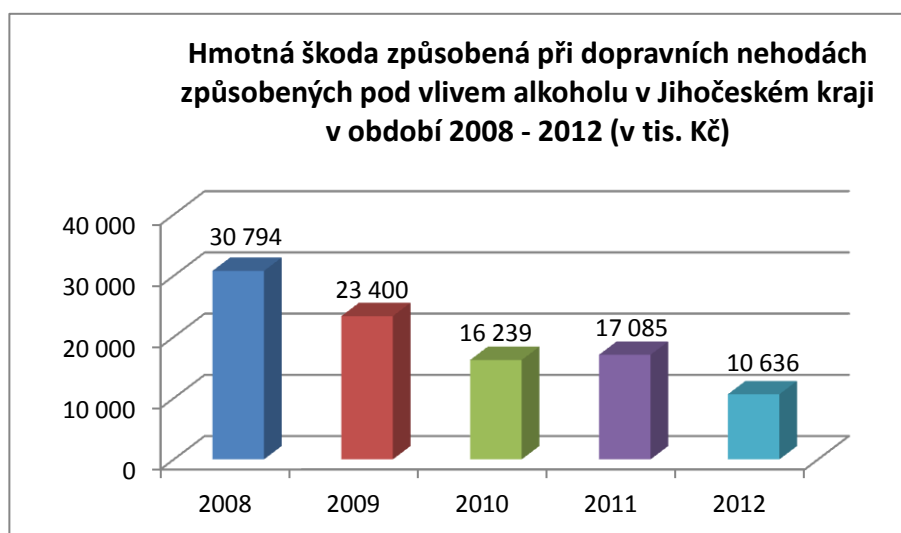
Tabulka č. 13 Viník dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v rámci Jihočeského kraje za období 2008 – 2012

	Řidič motorového vozidla	Řidič nemotorového vozidla	Chodec
Viník dopravní nehody	1 582	144	40

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Celková hmotná škoda způsobená při dopravních nehodách způsobených pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 činila 98 154 tis. Kč. V roce 2008 byla zaznamenána největší hmotná škoda při dopravních nehodách způsobených pod vlivem alkoholu, a to 30 794 tis. Kč. Nejnižší hmotná škoda byla dle policejních statistik zaznamenána v roce 2012 – 10 636 tis. Kč (Graf č. 13 a Tab. č. 14)

Graf č. 13 Hmotná škoda způsobená při dopravních nehodách způsobených pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

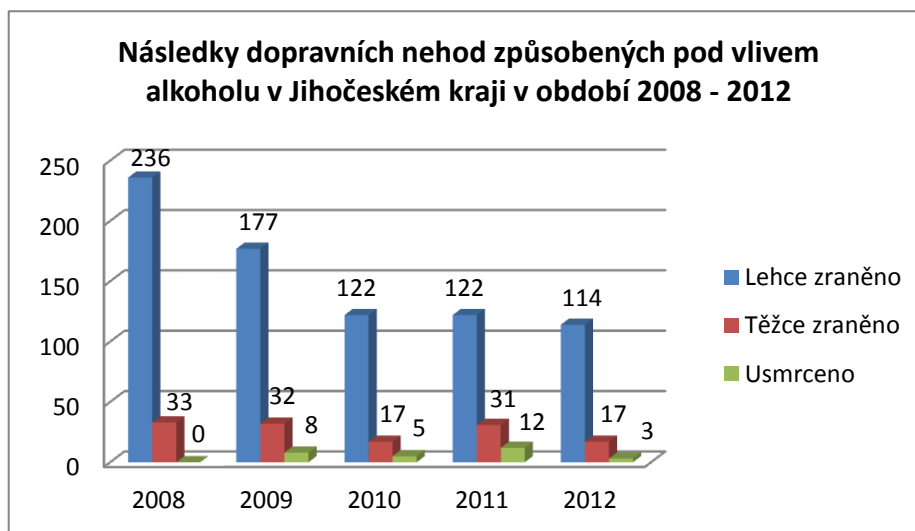
Tabulka č. 14 Hmotná škoda způsobená při dopravních nehodách způsobených pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

	2008	2009	2010	2011	2012
Hmotná škoda	30 794	23 400	16 239	17 085	10 636

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocní/>

Analýza následků dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 (Tab. č. 15) ukazuje, že největší počet nehod s lehkým zraněním byl v roce 2008, a to 236 nehod. Z grafu č. 14 je patrné, že následky dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu mají klesající charakter. V roce 2012 bylo při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu lehce zraněno 114 osob. Kolem 30 osob bylo těžce zraněno v roce 2011, 2009 a 2008. V roce 2010 a 2012 bylo shodně těžce zraněno 17 osob. Nejvíce usmrcených osob při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji bylo v roce 2011. Tento rok zemřelo na následky dopravních nehod pod vlivem alkoholu 12 osob. Naopak v roce 2008 nezemřel při dopravních nehodách způsobených pod vlivem alkoholu nikdo. V roce 2009 bylo usmrceno 8 osob, v roce 2010 to bylo 10 osob a v roce 2012 3 osoby.

Graf č. 14 Následky dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Tabulka č. 15 Následky dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012

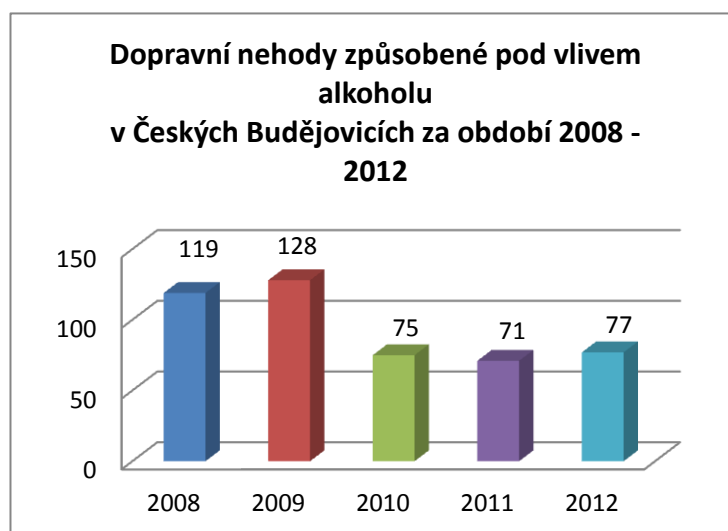
Následek dopravní nehody	2008	2009	2010	2011	2012
Lehce zraněno	236	177	122	122	114
Těžce zraněno	33	32	17	31	17
Usmrceno	0	8	5	12	3

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

4.2.1 Výsledky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Českých Budějovicích za období 2008 - 2012

Za období 2008 – 2012 bylo v Českých Budějovicích způsobeno celkem 470 dopravních nehod. Nejvíce dopravních nehod pod vlivem alkoholu bylo způsobeno v roce 2009 a to 128 dopravních nehod pod vlivem alkoholu. V roce 2008 bylo těchto nehod 119. V roce 2010, 2011 a 2012 se počet dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Českých Budějovicích pohyboval kolem 70, což je patrné z grafu č. 15.

Graf č. 15 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v Českých Budějovicích za období 2008 – 2012

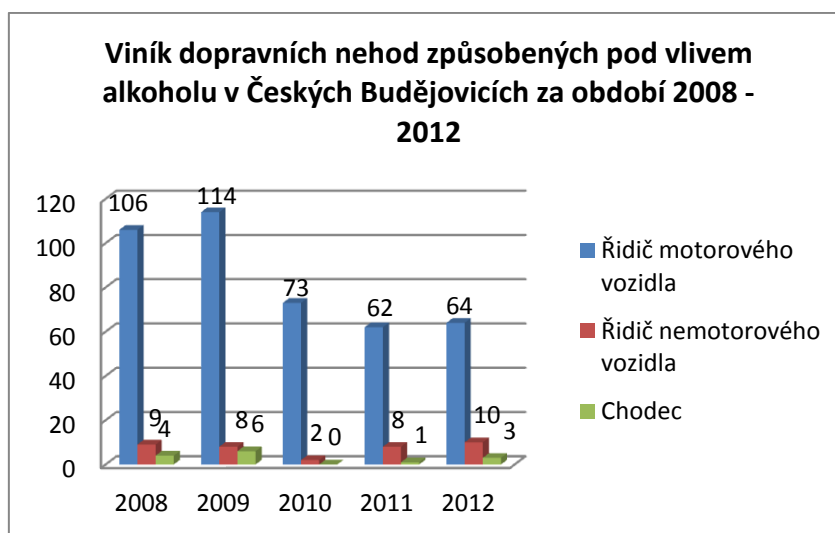

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Za sledované období byl nejčastěji viníkem dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu řidič motorového vozidla. Řidiči motorového vozidla způsobili celkem 419 dopravních nehod. 114 dopravních nehod bylo způsobeno v roce 2009, 106 v roce 2008, 73 v roce 2010 a v roce 2012 jich bylo 64. Nejméně dopravních nehod pod vlivem alkoholu způsobili řidiči motorového vozidla v roce 2011 (Graf č. 16).

Řidiči nemotorového vozidla způsobili za sledované období celkem 37 dopravních nehod. Celkem 14 dopravních nehod pod vlivem alkoholu způsobili chodci.

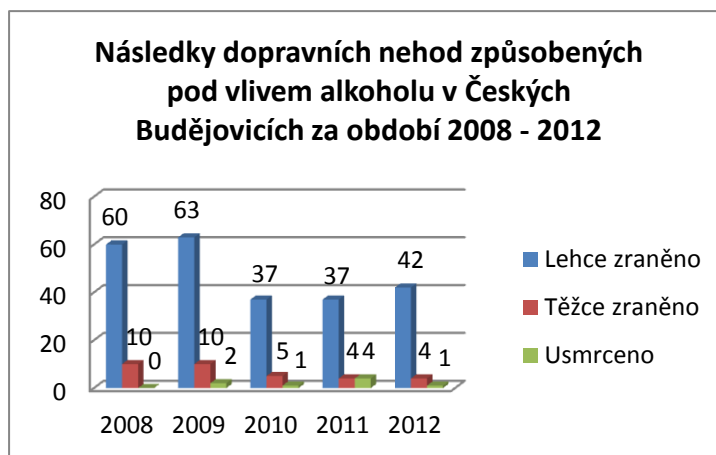
Graf č. 16 Viník dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Českých Budějovicích za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Porovnáním vývoje počtu následků ublížení na zdraví při dopravních nehodách v okrese České Budějovice za sledované období ukazuje, že nejvíce lehce zraněných osob při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu bylo zaznamenáno v roce 2009 – 63. V roce 2010 a 2011 byl zaznamenán nejmenší počet lehce zraněných – 37. Nejvíce těžce zraněných za sledované období bylo v roce 2008 a 2009. Tyto roky bylo těžce zraněno celkem 10 osob. Naopak nejméně těžce zraněných při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu bylo v roce 2011 a 2012 – 4. V roce 2011 byly při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu usmrceny čtyři osoby. V roce 2008 se pak nehody pod vlivem alkoholu obešly bez ztráty na lidských životech (Graf č. 17).

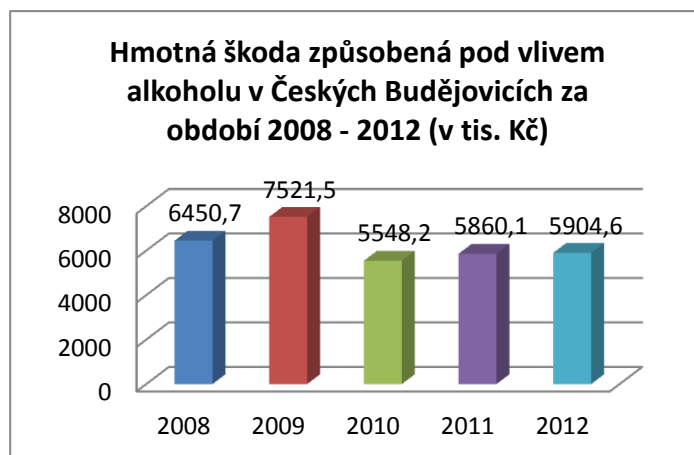
Graf č. 17 Následky dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Českých Budějovicích za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
 Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocní/>

Při rozboru dostupných statistických dat bylo zjištěno, že největší hmotná škoda na majetku způsobená pod vlivem alkoholu byla v roce 2009, a to Kč 7.521.500,-. Nejmenší hmotná škoda na majetku byla způsobena v roce 2010 – Kč 5.548.200,- (Graf č. 18).

Graf č. 18 Hmotná škoda způsobená pod vlivem alkoholu v Českých Budějovicích za období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

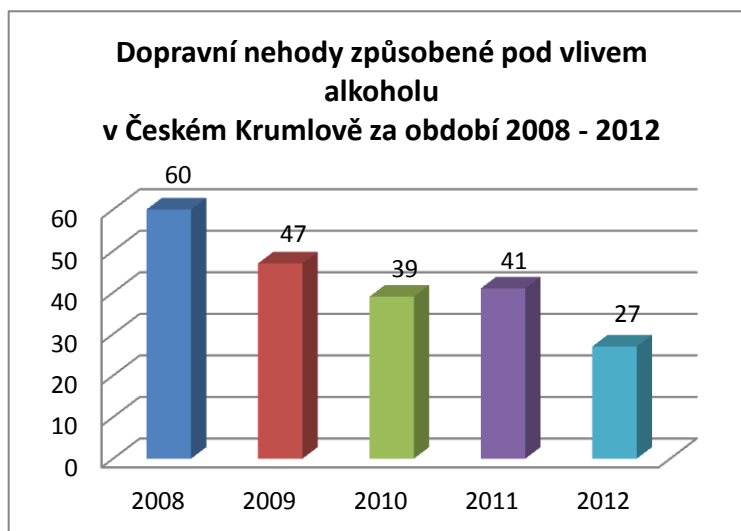

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocní/>

4.2.2 Výsledky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Českém Krumlově za období 2008 - 2012

Za sledované období bylo v okrese Český Krumlov nejvíce dopravních nehod pod vlivem alkoholu způsobeno v roce 2008 – 60. Nejméně dopravních nehod pod vlivem alkoholu pak bylo způsobeno v roce 2012 – 12. Celkem bylo v okrese Český Krumlov za období 2008 – 2012 způsobeno 214 dopravních nehod (Graf č. 19).

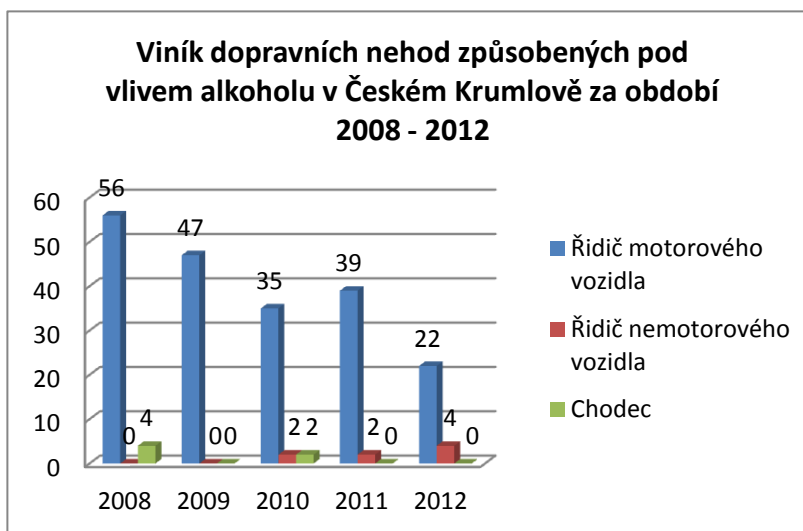
Graf č. 19 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v Českém Krumlově za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Z grafu č. 20 je patrné, že nejvíce dopravních nehod pod vlivem alkoholu v okrese Českých Krumlov za období 2008 – 2009 způsobili řidiči motorového vozidla. Hodnoty v jednotlivých letech mají klesající charakter, pouze v roce 2011 byl zaznamenán výkyv. V tomto roce se zvýšil počet řidičů motorových vozidel, kteří způsobili dopravní nehodu pod vlivem alkoholu oproti roku 2010 o čtyři. V roce 2012 byl způsoben největší počet dopravních nehod pod vlivem alkoholu řidiči nemotorového vozidla – 4. Pouze v roce 2010 byli viníky dopravní nehody pod vlivem alkoholu dva chodci.

Graf č. 20 Viník dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Českém Krumlově za období 2008 – 2012

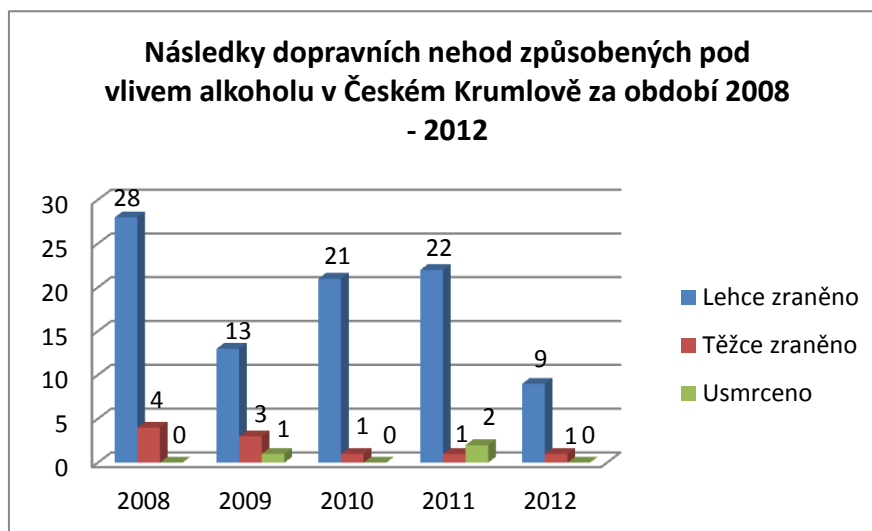

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje

Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocní/>

Porovnáním vývoje počtu usmrcených osob v okrese Český Krumlov za sledované období u řidičů pod vlivem alkoholu ukazuje, že v roce 2011 byly usmrceny dvě osoby, v roce 2009 pak jedna. Ostatní roky se obešly bez ztráty na lidských životech. V roce 2008 bylo při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu lehce zraněno nejvíce osob – 28. Nejméně pak v roce 2012 – 9 osob. Těžce zraněno bylo nejvíce osob v roce 2008 – 4. V letech 2010, 2011 a 2012 byla shodně těžce zraněna pouze jedna osoba (Graf č. 21).

Graf č. 21 Následky dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Českém Krumlově za období 2008 – 2012

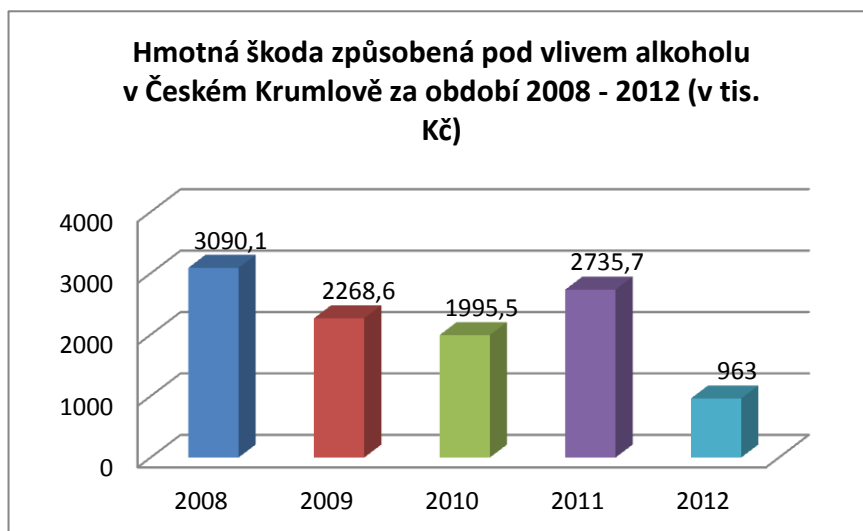

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje

Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Dle statistického rozboru bylo zjištěno, že největší hmotná škoda na majetku způsobená pod vlivem alkoholu byla v roce 2008 – Kč 3.090.100,-. Naopak nejmenší hmotná škoda na majetku byla v roce 2012, a to Kč 963.000,- (Graf č. 22)

Graf č. 22 Hmotná škoda způsobená pod vlivem alkoholu v Českém Krumlově za období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

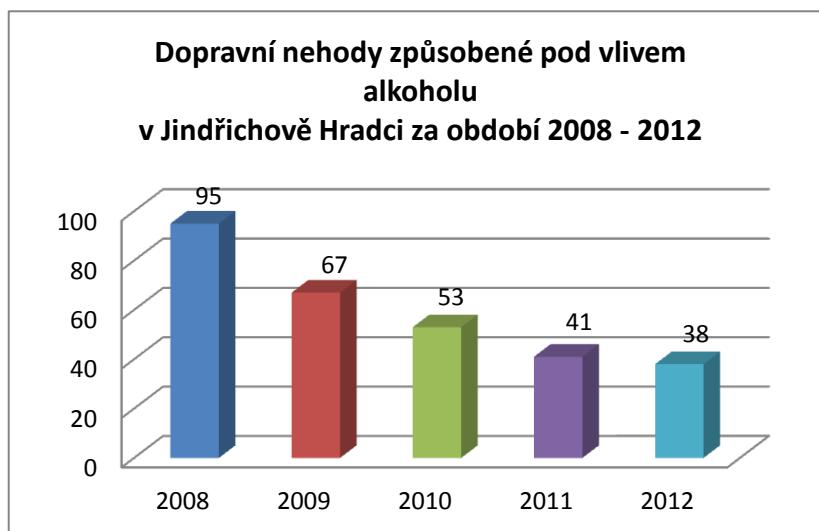

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

4.2.3 Výsledky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Jindřichově Hradci za období 2008 - 2012

Za sledované období bylo v okrese Jindřichův Hradec způsobeno celkem 294 dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu. Dle grafu č. 23 je patrné, že dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu mají klesající charakter. V roce 2008 bylo způsobeno celkem 95 dopravních nehod, naopak v roce 2012 jich bylo 38, tedy o 57 méně.

Graf č. 23 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v Jindřichově Hradci za období 2008 – 2012

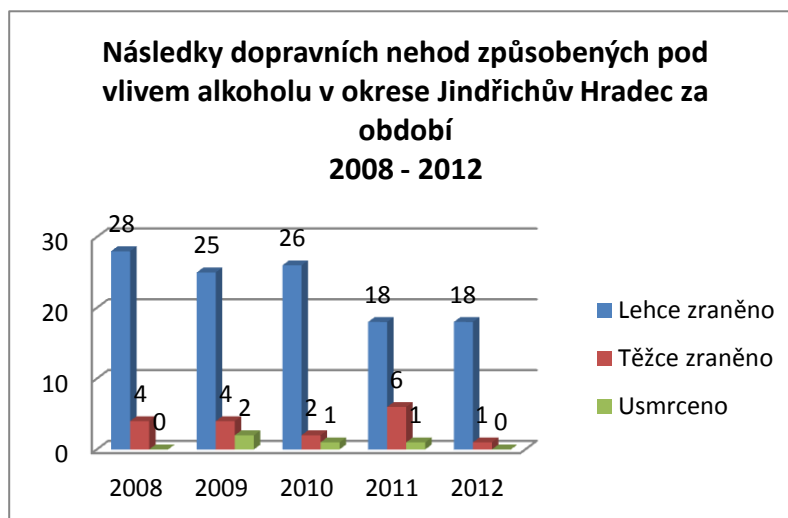

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje

Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocni/>

Graf č. 24 znázorňuje následky dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v okrese Jindřichův Hradec za období 2008 – 2012. Za sledované období bylo celkem 115 osob lehce zraněno, 17 osob bylo těžce zraněno a 3 osoby zemřely.

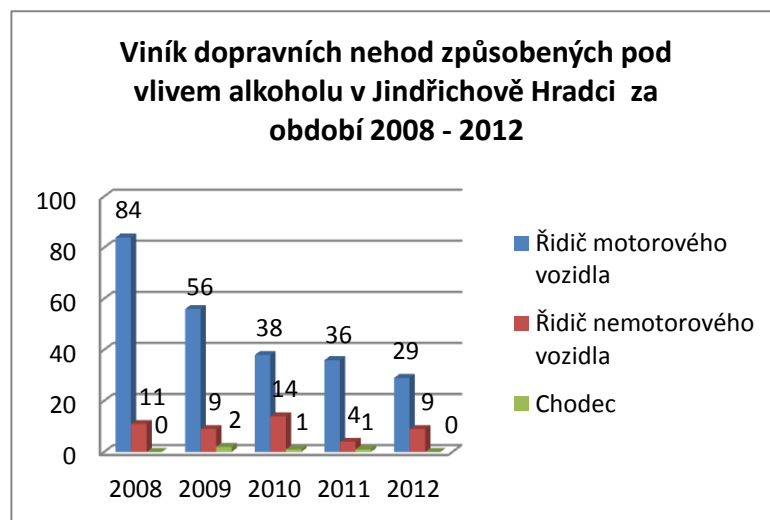
Graf č. 24 Následky dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v okrese Jindřichův Hradec za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocní/>

Výsledky analýzy vývoje počtu dopravních nehod v okrese Jindřichův Hradec za sledované období ukázaly, že nejvíce nehod způsobených řidiči motorových vozidel pod vlivem alkoholu bylo v roce 2008 – 84. Nejméně těchto nehod bylo způsobeno v roce 2012 – 29. 14 řidičů nemotorového vozidla způsobilo dopravní nehodu pod vlivem alkoholu v roce 2010. V roce 2011 jich bylo o 10 méně, tedy 4. V roce 2008 a 2012 nezpůsobil žádný chodec nehodu pod vlivem alkoholu (Graf č. 25).

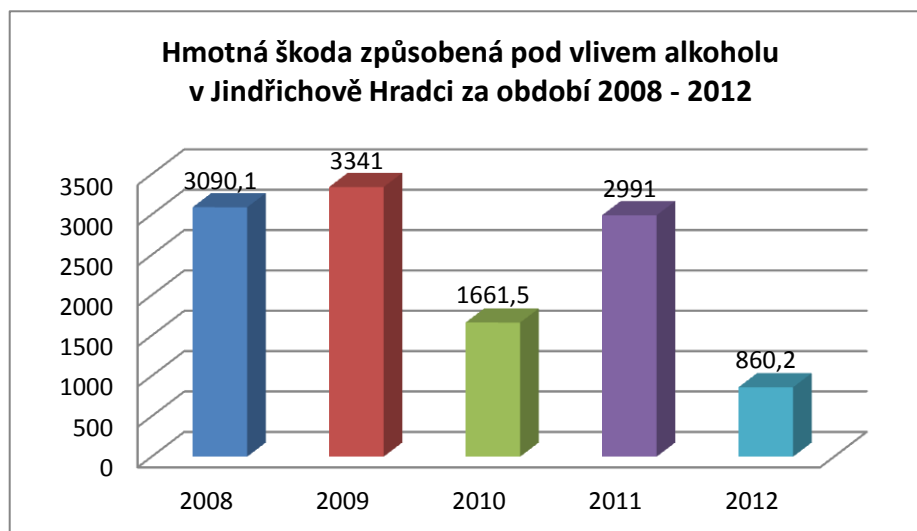
Graf č. 25 Viník dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Jindřichově Hradci za období 2008 -2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
 Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocní/>

Celkem Kč 3.341.000,- byla způsobena hmotná škoda na majetku při dopravních nehodách v okrese Jindřichův Hradec. V roce 2012 to bylo pouze Kč 860.200,- (Graf č. 26).

Graf č. 26 Hmotná škoda způsobená pod vlivem alkoholu v Jindřichově Hradci za období 2008 – 2012

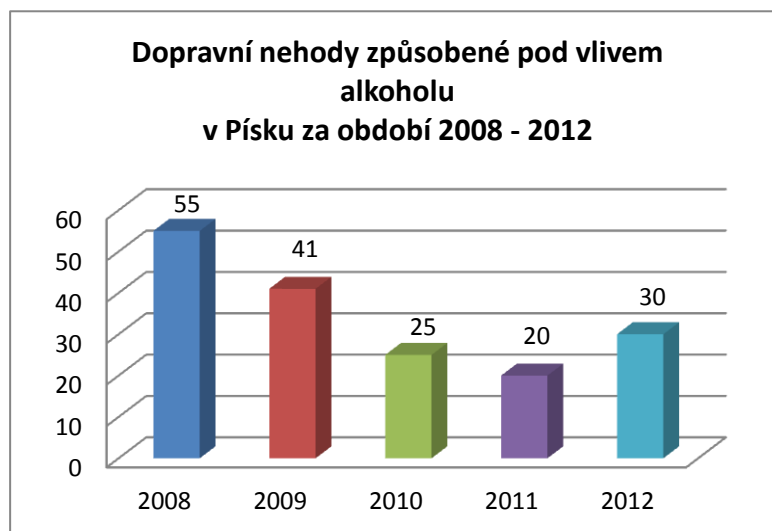

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

4.2.4 Výsledky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Písku za období 2008 - 2012

Za období 2008 – 2012 bylo v okrese Písek způsobeno celkem 171 dopravních nehod pod vlivem alkoholu. Nejvíce těchto nehod bylo v roce 2008 – 55 a v roce 2009 – 41. Naopak nejméně nehod způsobených pod vlivem alkoholu bylo v roce 2011 – 20 a 2010 – 25 (Graf č. 27).

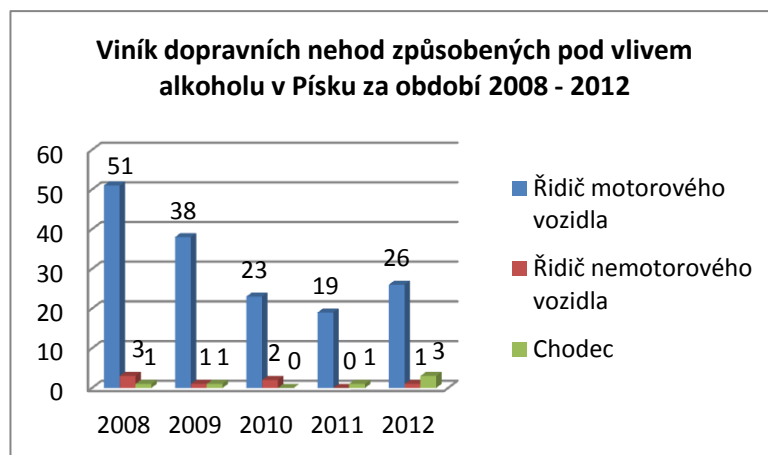
Graf č. 27 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v Písku za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Z celkového počtu 171 dopravních nehod pod vlivem alkoholu způsobených v okrese Písek bylo 157 řidičů motorového vozidla, 8 řidičů nemotorového vozidla a 6 chodců (Graf č. 28).

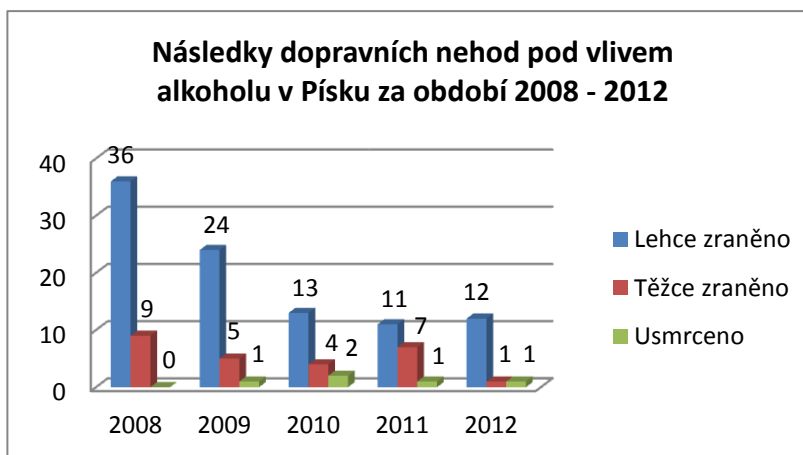
Graf č. 28 Viník dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Písku za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
 Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocní/>

Při dopravních nehodách způsobených pod vlivem alkoholu bylo v okrese Písek nejvíce lehce zraněných v roce 2008 – 36, nejméně pak v roce 2011 – 11. Nejvíce těžce zraněných bylo v roce 2008 - 9 a nejméně pak v roce 2010 – 4. V roce 2010 vyhasly při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu dva lidské životy. Žádný člověk nebyl usmrcen při těchto dopravních nehodách v roce 2008 (Graf č. 29).

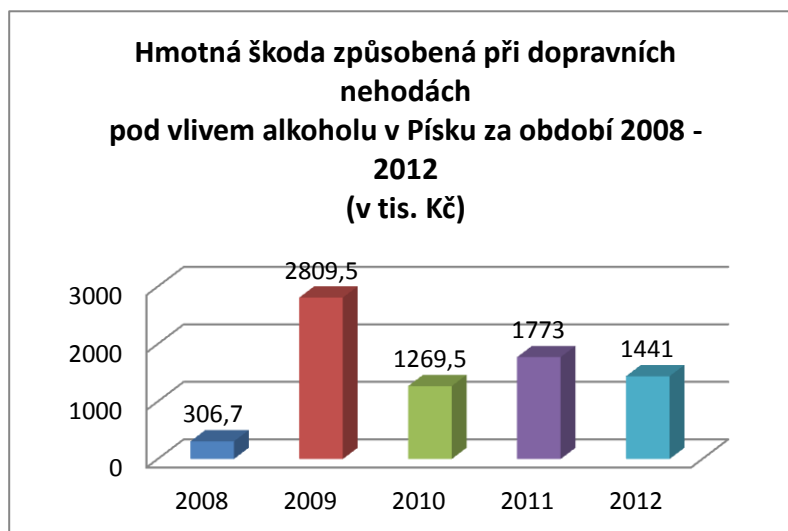
Graf č. 29 Následky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Písku za období 2008 - 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
 Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocní/>

Graf č. 30 ukazuje, že největší hmotná škoda na majetku způsobená při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu byla v roce 2009 – Kč 2.809.500,-. Nejmenší hmotná škoda na majetku při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu byla v roce 2008 – Kč 306.700,-.

Graf č. 30 Hmotná škoda způsobená při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu v Písku za období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

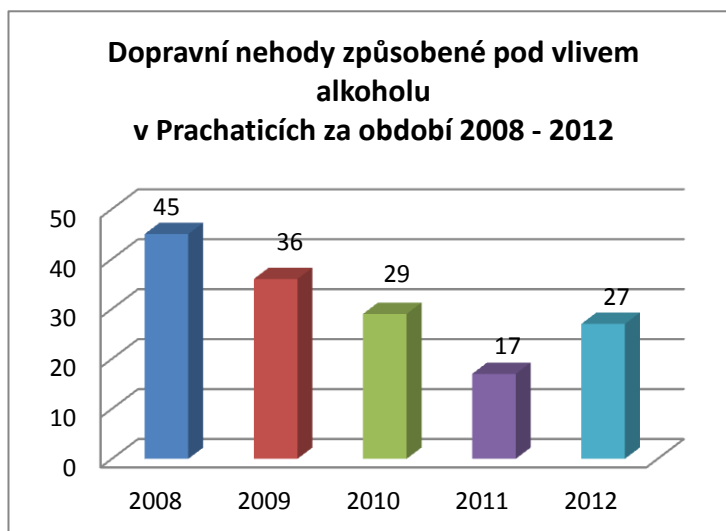

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocní/>

4.2.5 Výsledky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Prachaticích za období 2008 - 2012

V okrese Prachatice bylo za sledované období způsobeno celkem 154 dopravních nehod pod vlivem alkoholu. V roce 2008 jich bylo způsobeno nejvíce – 45. Nejméně jich bylo způsobeno v roce 2011 – 17 (Graf č. 31).

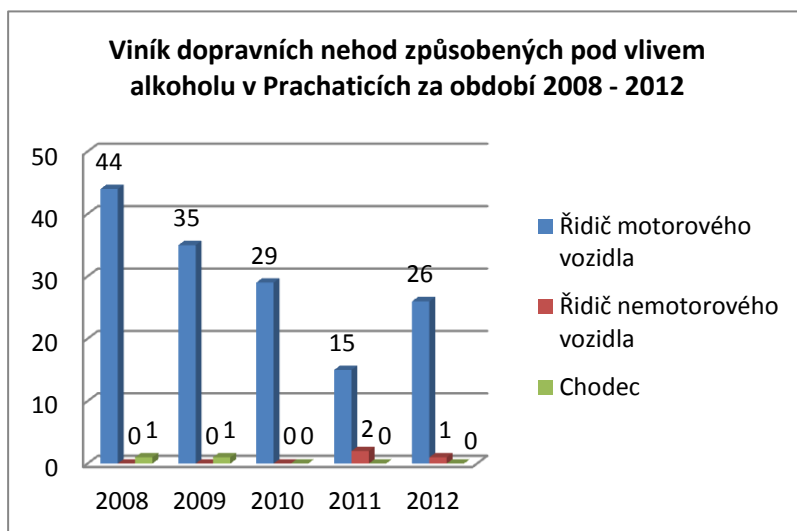
Graf č. 31 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v Prachaticích za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocni/>

Rozbor dopravních nehod způsobených řidiči pod vlivem alkoholu za sledované období v okrese Prachatice zaviněných řidiči motorových vozidel ukazuje, že nejvíce dopravních nehod bylo zaznamenáno v roce 2008 – a to celkem 44. Od roku 2009 zaznaemnán pokles těchto nehod, v roce 2012 byl ale zaznamenán opět nárůst těchto nehod. V roce 2011 dva řidiči nemotorového vozidla způsobili nehodu pod vlivem alkoholu, v roce 2010 to byl pouze jeden řidič. Žádný chodec ve sledovaném období nezavinil nehodu pod vlivem alkoholu (Graf č. 32).

Graf č. 32 Viník dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Prachaticích za období 2008 – 2012

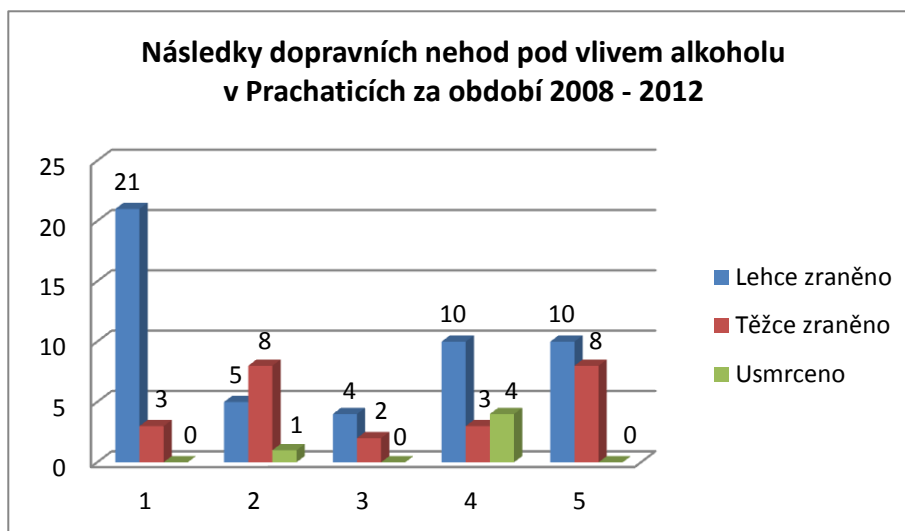

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje

Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu v okrese Prachatice za období 2008 – 2012 bylo celkem 50 osob lehce zraněno, 24 osob těžce zraněno a 5 osob usmrceno (Graf č. 33).

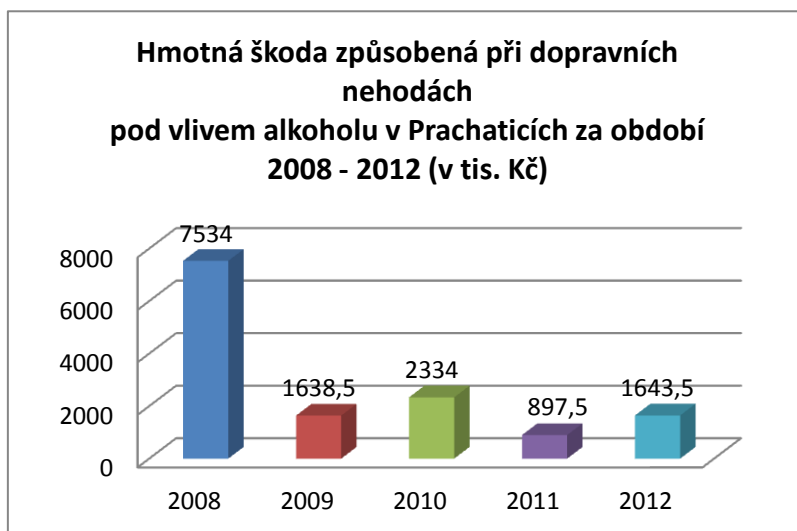
Graf č. 33 Následky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Prachaticích za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

V roce 2008 byla největší hmotná škoda na majetku způsobená při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu v okrese Prachatice. Její hodnota byla vyčíslena na Kč 7.534.000,-. Nejmenší hmotná škoda na majetku při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu byla v roce 2011 – Kč 897.500,- (Graf č. 34).

Graf č. 34 Hmotná škoda způsobená při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu v Prachaticích za období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

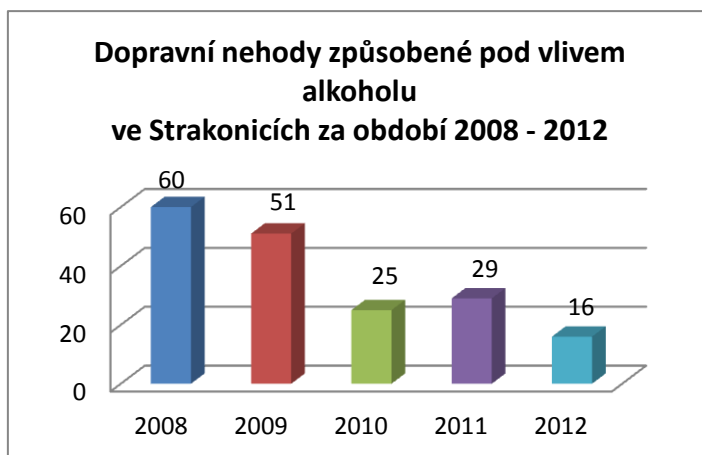

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocni/>

4.2.6 Výsledky dopravních nehod pod vlivem alkoholu ve Strakoniciích za období 2008 - 2012

Při porovnávání statistických dat týkajících se okresu Strakonice bylo zjištěno celkem 181 dopravních nehod pod vlivem alkoholu. Největší počet těchto nehod byl zaznamenán v roce 2008 – 60 a v roce 2009 – 51. Naopak nejmenší počet dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu byl zaznamenán v roce 2012, a to 16 nehod (Graf č. 35).

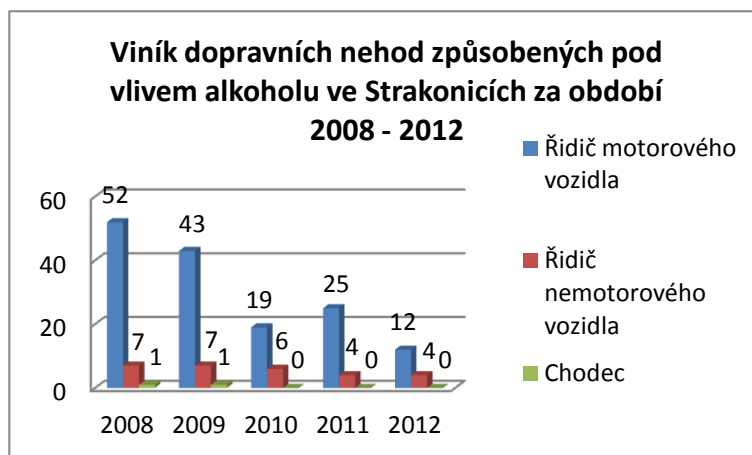
Graf č. 35 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu ve Strakonících za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocn/>

Z níže uvedeného grafu č. 36 je patrné, že největší počet dopravních nehod způsobených řidiči motorového vozidla pod vlivem alkoholu byl v roce 2008 – 52 dopravních nehod. Nejméně pak v roce 2012 – 12 dopravních nehod. V roce 2008 a 2009 se 7 řidičů nemotorového vozidla dopustilo nehod způsobených pod vlivem alkoholu. V roce 2008 a 2009 jeden chodec způsobil dopravní nehodu pod vlivem alkoholu.

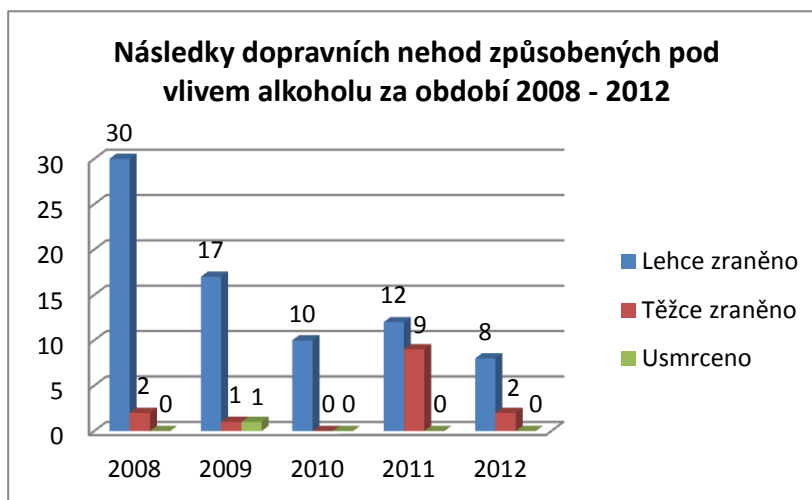
Graf č. 36 Viník dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu ve Strakonících za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
 Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocní/>

Dle analýzy statistických údajů bylo zjištěno, že nejvíce lehce zraněných osob za sledované období bylo v roce 2008 – 30. Nejméně pak v roce 2012 – 8. 9 těžce zraněných bylo v roce 2011. V roce 2009 vyhasl při dopravních nehodách způsobených pod vlivem alkoholu jeden život (Graf č. 37).

Graf č. 37 Následky dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu za období 2008 - 2012

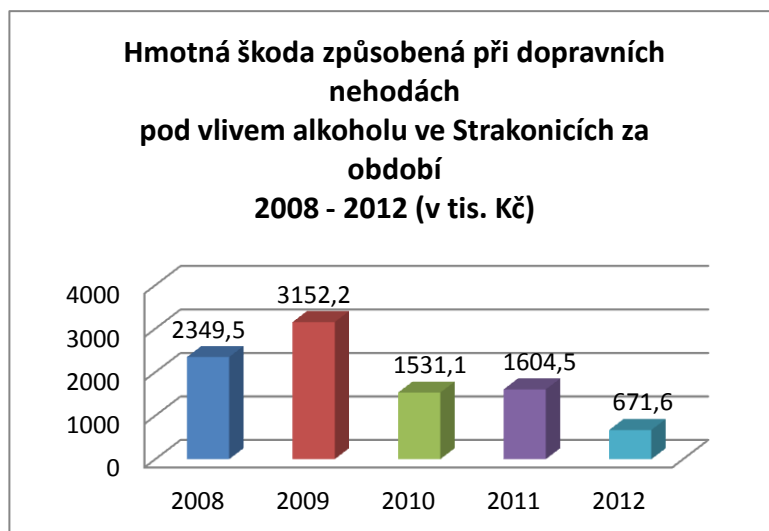

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje

Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocni/>

Největší hmotná škoda na majetku způsobená pod vlivem alkoholu ve Strakonících za období 2008 – 2012 byla v roce 2009 – Kč 3.152.200,-. Nejmenší pak v roce 2012 – Kč 671.600,- (Graf č. 38).

Graf č. 38 Hmotná škoda způsobená pod vlivem alkoholu ve Strakonících za období 2008 – 2012

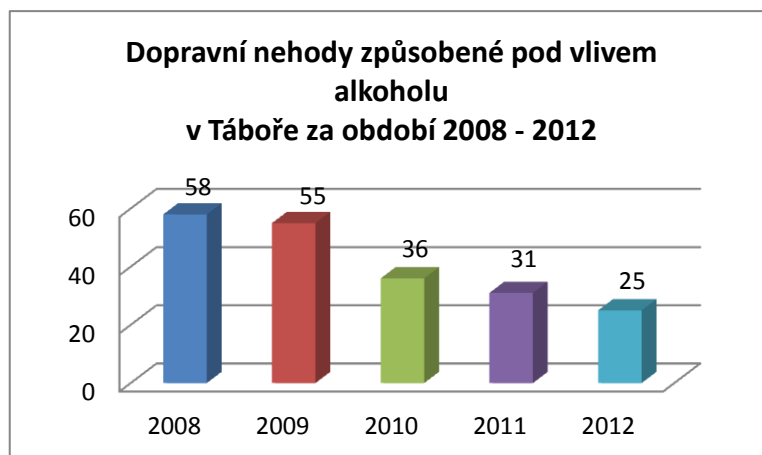

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocni/>

4.2.7 Výsledky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Táboře za období 2008 - 2012

Celkem 205 dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v okrese Tábor za období 2008 – 2012. Z grafu č. 38 je patrné, že nehody způsobené pod vlivem alkoholu mají klesající charakter. V roce 2008 bylo způsobeno celkem 58 těchto dopravních nehod, v roce 2012 pak pouze 25, tedy o 33 méně než v roce 2008.

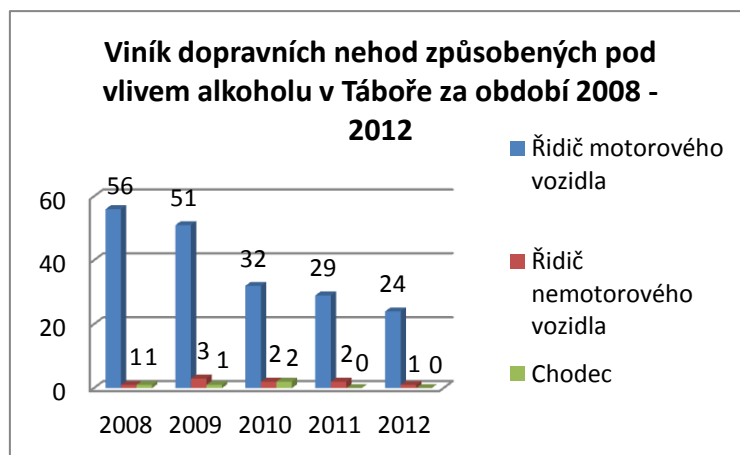
Graf č. 39 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v Táboře za období 2008 - 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocní/>

56 řidičů motorového vozidla pod vlivem alkoholu způsobilo dopravní nehodu v okrese Tábor. Z grafu č. 40 je opět patrné, že tento sledovaný ukazatel má klesající charakter. V roce 2009 způsobili tři řidiči nemotorového vozidla pod vlivem alkoholu nehodu. 2 chodci pod vlivem alkoholu v roce 2010 zavinili dopravní nehodu.

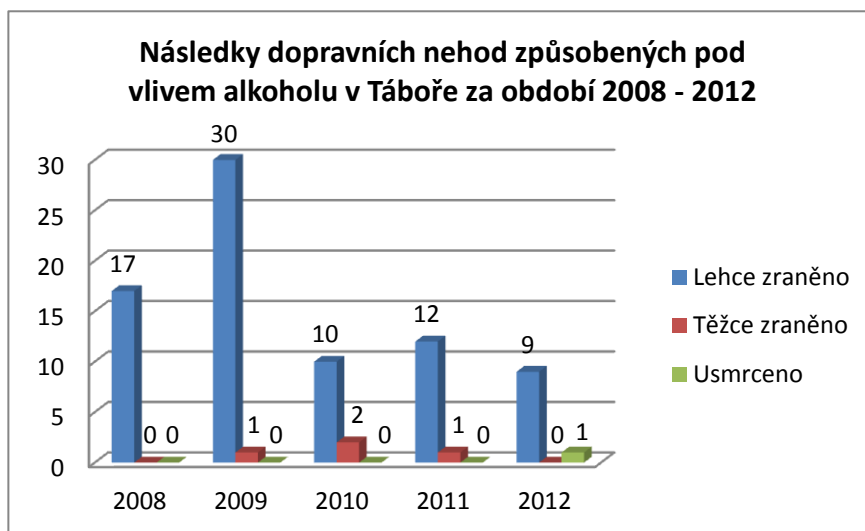
Graf č. 40 Viník dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Táboře za období 2008 – 2012

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
 Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocní/>

Při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu bylo nejvíce osob lehce zraněno v roce 2009. Tento počet se vyšplhal do 30 osob. Nejméně jich pak bylo v roce 2012 – 9. Dvě osoby byly těžce zraněny v roce 2010. Žádná osoba pak nebyla těžce zraněna v roce 2008 a 2012. V roce 2012 vyhasl jeden lidský život při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu (Graf č. 41).

Graf č. 41 Následky dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Táboře za období 2008 – 2012

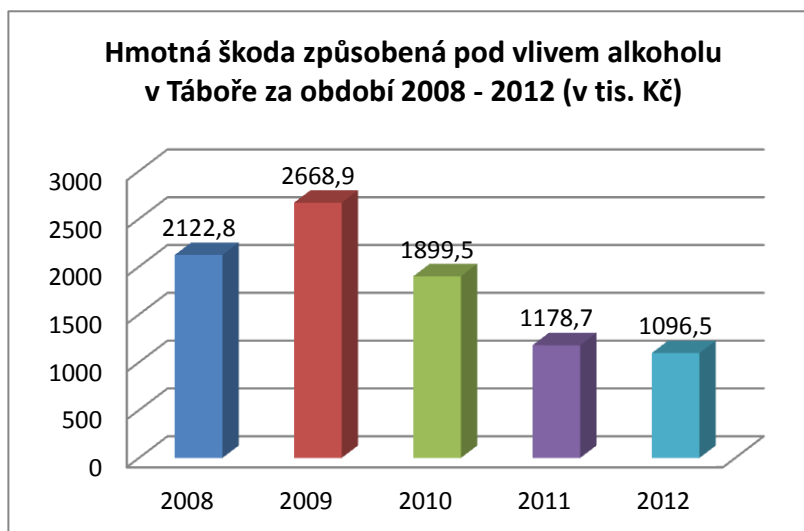

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje

Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocní/>

Největší hmotná škoda na majetku způsobená pod vlivem alkoholu v okrese Tábor byla v roce 2009 – Kč 2.668.900,-. Nejmenší hmotná škoda na majetku způsobená pod vlivem alkoholu v okrese Tábor byla v roce 2012 – Kč 1.096.500,- (Graf č. 42).

Graf č. 42 Hmotná škoda způsobená pod vlivem alkoholu v Táboře za období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní výzkum, archiv Krajského ředitelství Policie ČR Jihočeského kraje
Dostupné na intranetu PČR: <http://edn.pcr.cz/nehody/statistiky/rocni/>

4.3 Akce a projekty zaměřené na prevenci v dopravě

K vyššímu respektování pravidel silničního provozu přispívají kontroly policistů v místech, kde dochází velmi často k dopravním nehodám. Dohled policistů nad bezpečností a plynulostí silničního provozu a tím i snížení nehodovosti se provádí jak stacionárně, tak za jízdy.

Každoročně existuje velké množství preventivních projektů, které mají za cíl snížit dopravní nehodovost nejen v rámci Jihočeského kraje, ale celé České republiky. Ke snížení trestné činnosti páchané v souvislosti s dopravou dochází díky celorepublikovým projektům, dopravně bezpečnostním opatřením a akcím vyhlášených krajským ředitelstvím, ale také opatřením, které jsou vyhlášené vedoucím příslušného odboru.

Akcí a projektů zaměřené na prevenci v dopravě bylo v rámci celé České republiky, ale také Jihočeského kraje pořádáno několik. Dopravně bezpečnostní akce jsou zaměřené buď na měření rychlosti, osvětlení, způsob jízdy a další přestupky nebo primárně zaměřené na dodržování zákazu používání alkoholických nápojů a návykových látek před jízdou a během jízdy.

Na dopravně bezpečnostních akcích se podílejí mimo policistů dopravní služby také další policisté z jiných složek, tedy pořádkové policie, služby kriminální policie a vyšetřování, cizinecké policie, městské policie, pracovníci krajských úřadů, zástupci obcí anebo celního úřadu.

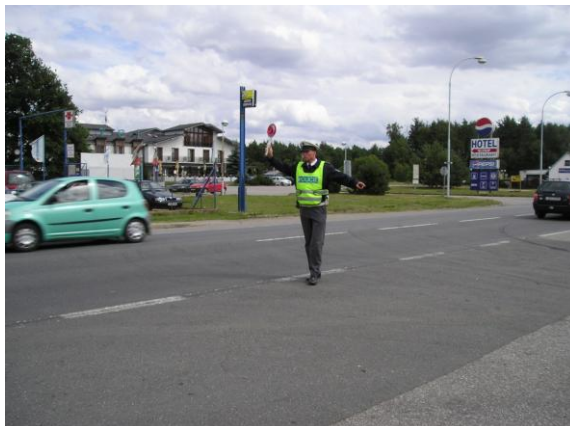
BESIP je organizace, která se zaměřuje především na preventivně výchovné akce určené nejen pro řidiče motorových a nemotorových vozidel, ale působí i v oblasti dopravní výchovy na školách. Dopravně bezpečnostní akce jsou účastníkům silničního provozu sdělovány prostřednictvím sdělovacích prostředků.

KRYŠTOF

Asi nejznámější pětidenní dopravně bezpečnostní akce KRYŠTOF probíhala na celém území České republiky. Akce byla nazvána podle sv. Kryštofa, který je patronem řidičů, ochráncem pocestných a průvodcem po všech cestách. Na tuto akci byla nasazena dopravní, pořádková a kriminální policie, dále pak cizinecká a pohraniční policie, pracovníci celních úřadů a civilních orgánů. Akce byla zaměřena na všeobecný dohled nad silničním provozem.

Do této dopravní bezpečnostní akce bylo v Jižních Čechách zapojeno celkem 2 592 policistů, kteří provedli kontrolu 31 749 motorových vozidel. U 1 897 vozidel z celkového počtu kontrolovaných, byl zjištěn naprosto nevyhovující technický stav a celkem 272 řidičů se vydalo na cestu bez řidičského průkazu. U 45 řidičů zjistili policisté požití alkoholických nápojů před jízdou.

Obrázek č. 3 Akce KRYŠTOF

Zdroj: vlastní zdroj

Nemyslíš, zaplatíš

Největší celostátní kampaň Nemyslíš, zaplatíš - Ministerstva dopravy, zaměřená na věkovou skupinu řidičů do 25 let a nejčastější příčiny jejich dopravních nehod. Kampaň využívala metodu, při které se snažila ovlivnit chování řidičů negativním působením, respektive vyvoláváním negativních emocí.

Kampaň, která měla za účel odradit řidiče od rychlé jízdy a alkoholu za volantem, byla zahájena v říjnu roku 2008. Měla trvat téměř dva roky, ale byla předčasně ukončena kvůli autonehodě Filipa Renče, který režíroval televizní spoty a měl na ně vysílací licenci.

„Akce Nemyslíš, zaplatíš, zahrnovala televizní a rozhlasové spoty, tiskové inzeráty, internetové bannery a billboardy. Televizní spoty tvořily až 70 % celé kampaně a patřily k její nejefektivnější části.“ (ŠUCHA, 2009, s. 37)

Obrázek č. 4 Akce Nemyslíš, zaplatíš

Zdroj: BESIP

Domluvme se!

Kampaň Domluvme se! Je kampaň zaměřená na mladé řidiče a proti jízdě pod vlivem alkoholu. Koncept kampaně vychází z obdobných zahraničních kampaní. Projekt Domluvme se! společně každoročně organizují již od roku 2006 oddělení BESIP Ministerstva dopravy, Iniciativa zodpovědných pivovarů Českého svazu pivovarů a sladoven a FÓRUM PSR. Základním sloganem propagovaným i frontmany skupin Divokej Bill, Tři sestry, Chinaski a Wanastowi Vjeci je: „Pokud jedete za zábavou autem, domluvte se, kdo bude řídit a nebude pít alkohol.“

V létě 2010 se kampaň Domluvme se! objevila i na jedenácti letních festivalech po celé České republice. Na festivalech se rozdávaly jednorázové alkohol testery. 2 958 řidičů se podrobilo také dechové zkoušce, z nichž téměř jedna třetina byla při první dechové zkoušce stále pod vlivem alkoholu. Tito lidé se po dvou až třech hodinách vrátili, aby se podrobili opakované dechové zkoušce. Při druhé dechové již většina z nich uspěla s nulovou hodnotou promile alkoholu.

Obrázek č. 5 Akce Domluvme se!

Zdroj: BESIP

Řídím – piju nealko pivo

Řídím – piju nealko pivo, je celorepublikový projekt, který upozorňuje řidiče motorových vozidel na nulovou toleranci alkoholu během jízdy. Projekt byl uskutečněn v srpnu roku 2012.

Cílem tohoto preventivního projektu zaměřeného na požívání alkoholu je představení a rozšíření podvědomí o nápoji pro řidiče, který je možnou alternativou z hlediska bezpečnosti a dodržování dopravních předpisů. Tento preventivní projekt je jednou z cest, jak upozornit veřejnost na fakt, že díky alkoholu zemře každým rokem mnoho osob.

Této akce se neúčastnili pouze policisté, ale také zástupci pivovarů, kteří řidičům zdarma předávali nealkoholická piva a propagační materiály o tomto projektu.

Obrázek č. 6 Řídím – piju nealko pivo

Zdroj: BESIP

5 DISKUSE

Diplomová práce „Vliv alkoholu na dopravní nehodovost v Jihočeském kraji v komparaci let 2008 až 2012“ se zabývá rozbořením dopravní nehodovosti v rámci Jihočeského kraje a dopravní nehodovosti v rámci Jihočeského kraje pod vlivem alkoholu. Jihočeský kraj, se v roce 2012, na žebříčku dopravní nehodovosti, umístil na třetím místě v České republice. Před ním je pouze Praha a Středočeský kraj.

Za sledované období 2008 – 2012 bylo v celé České republice způsobeno celkem 467 254 dopravních nehod, z toho 23 021 (4,9 %) dopravních nehod v rámci Jihočeského kraje. U těchto nehod zemřelo 392 osob, 1 253 bylo těžce zraněno a 8 921 osob bylo lehce zraněno. Odhadnutá hmotná škoda na majetku byla za sledované období Kč 2 755,92 mil.

Z výsledků statistik je patrné, že nejvíce dopravních nehod bylo způsobeno v letních měsících, zejména v měsíci srpnu - 2 148 (9,0 %) a červenci - 2 073 (9,0 %). Důvodů, proč právě v letních měsících je dopravních nehod více než v zimních měsících, je několik. Jednak to je zvýšený provoz na pozemních komunikacích, ale také na řidiče v letních měsících působí teplé počasí, únava, stres a dehydratace. Lidé by právě v letních měsících měli dodržovat pitný režim a dostatečný odpočinek před plánovanou delší cestou. U unavených řidičů dochází ke snížení soustředěnosti a výraznému zpomalení reakcí. Nárůst dopravních nehod, ale bezesporu souvisí také s tím, že řidiči nerespektují zákon o provozu na pozemních komunikacích. V zimních měsících pak bylo nejvíce dopravních nehod způsobeno v listopadu - 1 917 (8,3 %) a lednu - 1 985 (8,6 %). Příčin může být opět několik. Jednou z nich je zvýšený provoz na pozemních komunikacích. Lidé se navštěvují během vánočních svátků, jezdí na hory, za svými příbuznými. Další příčinou může být nepříznivé počasí.

Nejvíce zatíženým dnem v týdnu za sledované období v Jihočeském kraji je pátek. Tento den patří celorepublikově k nejvíce zatíženým dnům v týdnu. V pátek bylo při dopravních nehodách v rámci Jihočeského kraje způsobeno celkem 4 037 (17,5 %) dopravních nehod. Naopak nejméně zatíženým dnem v týdnu je na území

Jihočeského kraje neděle. Za sledované období bylo v neděli způsobeno celkem 2 485 (10,8 %) dopravních nehod.

V roce 2001 došlo ke změně silničního zákona. Od 1. 1. 2001 bylo nutné hlásit dopravní nehodu až při škodě, která převyšovala částku Kč 20.000,-. V případě, že nedošlo ke zranění nebo usmrcení osoby. Legislativní změna přinesla pokles vykazovaných dopravních nehod. Další legislativní změna byla v roce 2006. Od 1. 7. 2006 začal platit nový silniční zákon, kde byla částka škody zvýšena na Kč 50.000,-. Ostatní podmínky zůstaly stejné.

Z výsledků výzkumu a statistik vyplývá, že nejvíce dopravních nehod způsobují řidiči ve věku 30 – 39 let. V tomto věku způsobilo celkem 4 386 (19,1 %) řidičů dopravní nehodu. Další velmi rizikovou skupinou jsou řidiči ve věku 40 – 49 let. V tomto věku způsobilo dopravní nehodu celkem 3 059 (13,3 %) řidičů.

Nejčastější příčinou dopravních nehod v Jihočeském kraji je nesprávný způsob jízdy, nepřiměřená rychlost a nedání přednosti v jízdě.

Staré přísloví praví, že alkohol je metla lidstva. Alkohol za volant nepatří, přesto mnozí řidiči posilnění alkoholem sednou do auta a řídí. Celorepublikově platí, že počet osob, které byly usmrceny právě při nehodě, co byla způsobena jízdou pod vlivem alkoholu a jiných drog, neustále rok od roku stoupá. To naštěstí neplatí v Jihočeském kraji. Dle dostupných statistik je patrné, že dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji každoročně klesají. Zatímco v roce 2008 bylo způsobeno v Jihočeském kraji celkem 569 dopravních nehod pod vlivem alkoholu, v roce 2012 to bylo o 329 dopravních nehod méně, tedy 240.

Za sledované období bylo v Jihočeském kraji způsobeno celkem 1 766 dopravních nehod pod vlivem alkoholu, což je 7,7 % z celkového počtu dopravních nehod způsobených v rámci Jihočeského kraje. 1 582 řidičů pod vlivem alkoholu řídilo motorové vozidlo, 144 nemotorové vozidlo a 40 viníků pod vlivem alkoholu byli chodci.

Při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu bylo v rámci Jihočeského kraje lehce zraněno 771 osob, 130 osob bylo těžce zraněno a 28 osob bylo usmrceno. Aby bylo zamezeno alkoholu za volantem, vyhláší nejen Policejní prezídium,

ale také Krajské ředitelství policie dopravně bezpečnostní akce. Dopravní bezpečnostní akce pak vykonávají policisté dopravní police a pořádkové služby.

Celková hmotná škoda způsobená při dopravních nehodách, způsobených pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012, činila 98 154 tis. Kč. Průměrná způsobená hmotná škoda při jedné dopravní nehodě zaviněné řidičem pod vlivem alkoholu činí Kč 55 580,- Kč.

Jihočeský kraj tvoří okresy České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek, Prachatice, Strakonice a Tábor. Nejvíce dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu bylo v okrese České Budějovice. V Českých Budějovicích bylo způsobeno celkem 470 dopravních nehod pod vlivem alkoholu, což je 26,6 % z celkového počtu dopravních nehod pod vlivem alkoholu, způsobených na území Jihočeského kraje. Nejméně dopravních nehod bylo způsobeno v okrese Prachatice 154 (8,7 %) dopravních nehod pod vlivem alkoholu. Žebříček okresů Jihočeského kraje dle dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu by byl následující: České Budějovice, Jindřichův Hradec, Český Krumlov, Tábor, Strakonice, Písek a Prachatice.

Ke snížení dopravní nehodovosti je každoročně pořádáno v České republice několik dopravně bezpečnostních akcí. Tyto akce jsou zaměřené na měření rychlosti, osvětlení, způsob jízdy a další přestupky. Mohou být, ale také zaměřené na dodržování zákazu požívání alkoholických nápojů a návykových látek před a během jízdy. Mezi nejznámější dopravně bezpečnostní akce, které byly pořádány i v rámci Jihočeského kraje patří akce KRYŠTOF, Nemyslíš, zaplatíš, Domluvme se! a Řídím – piju nealko pivo.

6 ZÁVĚR

Alkohol působí na psychiku lidí. Lidé ho vyhledávají z několika důvodů. Jedním z nich je ten, že alkohol odstraňuje špatnou náladu a nahrazuje ji náladou dobrou. Zároveň tlumí vnímání bolesti a odstraňuje úzkost. Nadměrné užívání alkoholu má ale také negativní dopady, zejména pak v souvislosti s účastí v silničním provozu. U řidičů, kteří před jízdou požili alkoholický nápoj, je větší riziko vzniku dopravní nehody než u řidičů, kteří nepožili alkohol žádný. Při dopravních nehodách způsobených pod vlivem alkoholu dochází velmi často ke zranění a usmrcení osob.

Pokud byl stanoven cíl práce zjistit a analyzovat podíl alkoholu způsobených nehod na celkové nehodovosti v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012, potom lze konstatovat, že byl splněn na základě rozboru statistických analýz, které jsou obsaženy v empirické části této práce.

Dle statistické analýzy došlo k výraznému poklesu počtu dopravních nehod v roce 2009. Od 1. ledna 2009 nabyla účinnost novela zákona o silničním provozu provedená zákonem č. 274/2008 Sb., kde se v otázkách ohlašovací povinnosti dopravních nehod některé věci změnilo. K dopravním nehodám od 1. ledna 2009 není nutné volat Policii České republiky v případě, že se dopravní nehoda obešla bez zranění nebo usmrcení osob, škoda havarovaných vozidel nedosáhla částky 100.000,- Kč, nebyl poškozen majetek třetí osoby (plot, dopravní značení), následkem dopravní nehody nebylo ohroženo životní prostředí (nedošlo k úniku provozních kapalin). Díky této novele zákona se evidovaný počet dopravních nehod výrazně snížil. V roce 2009 oproti roku 2008 jejich počet klesl o téměř 7 200 dopravních nehod.

Celkem 1 766 dopravních nehod bylo způsobeno pod vlivem alkoholu. V roce 2008 bylo způsobeno 569 dopravních nehod pod vlivem alkoholu. Po novele zákona č. 274/2008 Sb., o silničním provozu bylo způsobeno 425 dopravních nehod pod vlivem alkoholu, tedy o 144 dopravních nehod méně. V roce 2012 pak bylo způsobeno celkem 240 dopravních nehod pod vlivem alkoholu. Z dostupných statistických dat je patrné, že dopravní nehodovost pod vlivem alkoholu má klesající charakter.

Na začátku kompozice práce byly formulovány dvě hypotézy. H1: Existují statisticky významné rozdíly v počtu dopravních nehod v Jihočeském kraji (pod vlivem alkoholu) v letech 2008 až 2012. Na základě výpočtu Pearsonova chí-kvadrátu ($p=0,049$) lze tuto hypotézu potvrdit. Rozdíly v počtu dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji v letech 2008 až 2012 jsou statisticky významné. H2: Existují statisticky významné rozdíly v počtu dopravních nehod v Českých Budějovicích (pod vlivem alkoholu) v letech 2008 až 2012. Na základě výpočtu Pearsonova chí-kvadrátu ($p = 0,046$) lze potvrdit tuto hypotézu. Rozdíly v počtu dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji v letech 2008 až 2012 jsou statisticky významné.

7 KLÍČOVÁ SLOVA

Alkohol

Závislost na alkoholu

Dopravní nehoda

Policie České republiky

Vyšetřování dopravních nehod

Statistika dopravních nehod

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje:

BALÍKOVÁ, M. *Forenzní a klinická toxikologie, Laboratorní toxikologická vyšetření*. 1 vyd. Praha: Galen, 2004. 140 s. ISBN 80-7262-284-6.

BERAN, T. *Dopravní nehody – Právní rádce pro každého řidiče*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2007. 172 s. ISBN 978-80-251-1791-0.

BOUČEK, J. a kol. *Speciální psychiatrie*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2005. 233 s. ISBN 80-244-1354-X.

ČÍRTKOVÁ, L. a P. VITOUŠOVÁ. *Pomoc obětem (a svědkům) trestných činů – Příručka pro pomáhající profese*. Praha: Grada, 2007. 191 s. ISBN 978-80-247-2014-2.

FAUS, P. *Motoškola. Od získání řidičského průkazu k vyšší formě jízdy*. Praha: Grada, 2011. 88 s. ISBN 978-80-247-3645-7.

FOX, J. et al. Concurrent enteric helminth infection modulates inflammation and gastric immune responses and reduces helicobacter-induced gastric atrophy. *Nature Medicine*, 2000, (6) 536-542 s.

GÖHLERT, F. a F. KÜHN. *Od návyku k závislosti*. 1. vyd. Praha: Euromedia, 2001. 144 s. ISBN 80-7202-950-9.

HIRT, M. a kol. *DOPRAVNÍ NEHODY v soudním lékařství a soudním inženýrství*. Praha: Grada, 2012. 160 s. ISBN 978-80-247-4308-0.

CHMELÍK, J. *Dopravní nehody*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 540 s. ISBN 978-80-7380-211-0.

CHMELÍK, J. *Vyšetřování silničních dopravních nehod*. Praha: MV ČR, 1998. ISBN neuvedeno.

JENČ, F. *Alkohol jako lék*. Praha: Volvo Globator, 1998. 250 s. ISBN 80-7207-151-3.

KALINA, K. *Drogy a drogové závislosti 1*. 1. vyd. Praha: Úřad vlády České republiky, 2003. 320 s. ISBN 80-86734-05-6.

KAVALIER. *Návod pro použití soupravy ALTEST*, součást detekční soupravy ALTEST. Rok neuveden.

LUKEŠ, V. *Slabikář alkoholu a míchaných nápojů – edice Slabikář pro dospělé*. 1. vyd. Praha: Paperback, 2004. 128 s. ISBN 80-239-3920-3.

MACHOVÁ, J. a kol. *Výchova ke zdraví*. Praha: Grada, 2009. 291 s. ISBN 978-80-247-2715-8.

MARHOUNOVÁ, J. a K. NEŠPOR. *Alkoholici, feťáci a gambleři*. 1. vyd. Praha: Empatie, 1995. 110 s. ISBN 80-9001-6189-8.

NEŠPOR, K. *Návykové chování a závislost – Současné poznatky a perspektivy léčby*. Praha: Portál, 2011. 176 s. ISBN 978-80-7367-908-8.

PORADA, V. *Silniční dopravní nehoda v teorii a praxi*. Praha: Linde, 2000. 378 s. ISBN 80-7201-212-6.

ROEHRS, T. a T. ROTH. Sleep, sleepiness, and alcohol use. *Alcohol Research & Health*. Journal of the National Institute on Alcohol Abuse & Alcoholism. 2001. Vol (25)2, 101-109 s.

SKÁLA, J. a kol. *Závislost na alkoholu a jiných drogách*. 1 vyd. Praha: Avicenum, 1987. ISBN neuvedeno.

SOVINOVÁ, H. a kol. *Alkohol a úrazy*. 1 vyd. Liberec: Geoprint, 2002. 82 s. ISBN 80-7071-206-6.

ŠEDIVÝ, V. a H. VÁLKOVÁ. *Lidé, alkohol, drogy*. 1. vyd. Praha: Naše vojsko, 1988. 160 s. ISBN 28-049-88.

ŠTEFAN, J. a J. HLADÍK. *Soudní lékařství a jeho moderní trendy*. Praha: Grada, 2012. 448 s. ISBN 978-80-247-3594-8.

ŠUCHA, M. *Agresivita na cestách*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2009. ISBN 978-80-244-2375-3.

VONDRÁČEK, L. *Pochybení a sankce při poskytování chirurgické péče*. Praha: Grada, 2008. 96 s. ISBN 978-80-247-6123-7.

VOREL, F. *Toxikologie*. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 1996. 109 s. ISBN 80-7040-172-9.

VYHLÁŠKA č. 32/2001 Sb., o evidenci dopravních nehod.

WHO. *Global Status Report on alcohol*. Geneva: WHO, 2004. 88 s. ISBN 92-4-156-272-2.

ZÁKON č. 40/2009 Sb., trestní zákoník.

ZÁKON č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (Zákon o silničním provozu).

ZÁKON č. 379/2005 Sb. o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů.

Internetové zdroje:

DAŇKOVÁ, A., a R. BUDSKÝ. *Škody při dopravních nehodách na silnicích ČR dosahují 1,5 % hrubého domácího produktu*. [online]. 2012 [cit. 2013-09-17]. Dostupné z: <http://www.czrso.cz/clanky/skody-pri-dopravnich-nehodach-na-silnicich-cr-dosahuji-1-5-hrubeho-domaciho-produktu/>.

MLČOCH, Z. *Alkoholik.cz* [online]. 2010a [cit. 2013-9-27]. Historie pití alkoholu a tresty za opilost a opilství. Dostupné z [www](http://www.alkoholik.cz/zavislost/historie/historie_piti_alkoholu_a_tresty_za_opilost_a_opilstvi.html): http://www.alkoholik.cz/zavislost/historie/historie_piti_alkoholu_a_tresty_za_opilost_a_opilstvi.html.

MLČOCH, Z. *Alkoholik.cz* [online]. 2010b [cit. 2013-9-27]. Rozdělení konzumentů alkoholu, pijáků. Dostupné z [www](http://www.alkoholik.cz/zavislost/psychika_a_telo/rozdeleni_konzumentu_alkoholu_pijaku.html): http://www.alkoholik.cz/zavislost/psychika_a_telo/rozdeleni_konzumentu_alkoholu_pijaku.html.

MINISTERSTVO DOPRAVY - BESIP. *Alkohol a drogy. Alkohol a drogy za volant nepatří*. [online]. 2012a [cit. 2013-10-10]. Dostupné z: <http://www.ibesip.cz/cz/profesionalni-ridic/bezpecne-rizeni-vozidla/alkohol-a-drogy>.

MINISTERSTVO DOPRAVY - BESIP. *Řízení pod vlivem alkoholu a drog*. [online]. 2012b [cit. 2013-10-10]. Dostupné z: <http://www.ibesip.cz/cz/profesionalni-ridic/bezpecne-rizeni-vozidla/alkohol-a-drogy>.

PIJSROZUMEM.CZ. *Reakční vzdálenost*. [online]. 2010 [cit. 2013-08-10]. Dostupné z: <http://www.pijsrozumem.cz/Alkohol-za-volantem/Reakcni-vzdalenost>.

POLICIE ČR. *Alkohol*. [online]. 2010 [cit. 2013-09-15]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/caste-dotazy-alkohol.aspx?q=Y2hudW09MQ%3d%3d>.

REPADO. *DOPRAVNÍ BEZPEČNOST A DOPRAVNÍ NEHODY. Dopravní bezpečnost*. [online]. 2013 [cit. 2013-09-17]. Dostupné z: <http://repado.cz/projekt/dopravni-bezpecnost-a-dopravni-nehody/>.

TRESTNÍ ŘÍZENÍ. *Co všechno hrozí za řízení opilosti*. [online]. 2013 [cit. 2013-10-26]. Dostupné z: <http://www.trestni-rizeni.com/zodpovezene-otazky/co-vsechno-hrozi-za-rizeni-v-opilosti>.

ZÁMEČNÍK, P. *Alkohol a drogy*. [online]. 2013 [cit. 2013-09-10]. Dostupné z: <http://repado.cz/projekt/rizeni-pod-vlivem-alkoholu-a-drog/>.

Ostatní zdroje:

ALCOTEST 7410^{Plus} com – přístroj pro měření koncentrace alkoholu v dechu, Dräger Safety, Návod k použití, součást přístroje dodávaného Policii České republiky.

ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA ZE DNE 31. 12. 2008, upravující postup příslušníků Policie České republiky na úseku služby dopravní policie.

CHEMWEB by Luky-Ethanol online. Poslední aktualizace neuvedena [cit. 2013-10-08]. Dostupné z www: <http://www.chemweb.estranky.cz/clanky/ksicht---serial/ethanol>.

9 SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obrázek č. 1 Detekční trubičky
Obrázek č. 2 Alcotest 7410^{Plus} com
Obrázek č. 3 Akce Kryštof
Obrázek č. 4 Akce Nemyslíš, zaplatíš
Obrázek č. 5 Akce Domluvme se!
Obrázek č. 6 Řídím – piju nealko pivo

SEZNAM TABULEK

- Tabulka č. 1 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu za rok 2012
Tabulka č. 2 Počet dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu za rok 2010 – 2012
Tabulka č. 3 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu dle viníků dopravní nehody za rok 2012
Tabulka č. 4 Dopravní nehody v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012
Tabulka č. 5 Dopravní nehody v Jihočeském kraji v jednotlivých ročních obdobích za období 2008 – 2012
Tabulka č. 6 Dopravní nehody v Jihočeském kraji v jednotlivých měsících za období 2008 – 2012
Tabulka č. 7 Dopravní nehody v Jihočeském kraji v jednotlivých dnech v týdnu za období 2008 – 2012
Tabulka č. 8 Odhadnutá hmotná škoda v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 (v mil. Kč)
Tabulka č. 9 Dopad dopravních nehod v Jihočeském kraji za období 2008 - 2012
Tabulka č. 10 Hlavní příčiny dopravních nehod v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012
Tabulka č. 11 Dopravní nehody v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 dle věku řidičů

Tabulka č. 12 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v rámci Jihočeského kraje za období 2008 – 2012

Tabulka č. 13 Viník dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v rámci Jihočeského kraje za období 2008 – 2012

Tabulka č. 14 Hmotná škoda způsobená při dopravních nehodách způsobených pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

Tabulka č. 15 Následky dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji za období 2008 - 2012

SEZNAM GRAFŮ

Graf č.1 Dopravní nehody v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012

Graf č. 2 Dopravní nehody v Jihočeském kraji v jednotlivých ročních obdobích za období 2008 – 2012

Graf č. 3 Dopravní nehody v Jihočeském kraji v jednotlivých ročních měsících za období 2008 – 2012

Graf č. 4 Dopravní nehody v Jihočeském kraji v jednotlivých dnech v týdnu za období 2008 – 2012

Graf č. 5 Odhadnutá hmotná škoda v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 (v mil. Kč)

Graf č. 6 Dopad dopravních nehod v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012

Graf č. 7 Hlavní příčiny dopravních nehod v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012

Graf č. 8 Dopravní nehody v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 u řidičů ve věku 17 – 29 let

Graf č. 9 Dopravní nehody v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 u řidičů ve věku 30 – 59 let

Graf č. 10 Dopravní nehody v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 u řidičů ve věku 60 – nad 70 let

- Graf č. 11 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v rámci Jihočeského kraje za období 2008 – 2012
- Graf č. 12 Viník dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v rámci Jihočeského kraje za období 2008 – 2012
- Graf č. 13 Hmotná škoda způsobená při dopravních nehodách způsobených pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012 (v tis. Kč)
- Graf č. 14 Následky dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Jihočeském kraji za období 2008 – 2012
- Graf č. 15 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v Českých Budějovicích za období 2008 – 2012
- Graf č. 16 Viník dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Českých Budějovicích za období 2008 – 2012
- Graf č. 17 Následky dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Českých Budějovicích za období 2008 – 2012
- Graf č. 18 Hmotná škoda způsobená pod vlivem alkoholu v Českých Budějovicích za období 2008 – 2012
- Graf č. 19 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v Českém Krumlově za období 2008 – 2012
- Graf č. 20 Viník dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Českém Krumlově za období 2008 – 2012
- Graf č. 21 Následky dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Českém Krumlově za období 2008 – 2012
- Graf č. 22 Hmotná škoda způsobená pod vlivem alkoholu v Českém Krumlově za období 2008 – 2012 (v tis. Kč)
- Graf č. 23 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v Jindřichově Hradci za období 2008 – 2012
- Graf č. 24 Viník dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Jindřichově Hradci za období 2008 – 2012

- Graf č. 25 Následky dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Jindřichově Hradci za období 2008 - 2012
- Graf č. 26 Hmotná škoda způsobená pod vlivem alkoholu v Jindřichově Hradci za období 2008 – 2012
- Graf č. 27 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v Písku za období 2008 – 2012
- Graf č. 28 Viník dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Písku za období 2008 – 2012
- Graf č. 29 Následky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Písku za období 2008 – 2012
- Graf č. 30 Hmotná škoda způsobená při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu v Písku za období 2008 – 2012 (v tis. Kč)
- Graf č. 31 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v Prachaticích za období 2008 – 2012
- Graf č. 32 Viník dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Prachaticích za období 2008 – 2012
- Graf č. 33 Následky dopravních nehod pod vlivem alkoholu v Prachaticích za období 2008 – 2012
- Graf č. 34 Hmotná škoda způsobená při dopravních nehodách pod vlivem alkoholu v Prachaticích za období 2008 – 2012 (v tis. Kč)
- Graf č. 35 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu ve Strakonících za období 2008 – 2012
- Graf č. 36 Viník dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu ve Strakonících za období 2008 – 2012
- Graf č. 37 Následky dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu za období 2008 – 2012
- Graf č. 38 Hmotná škoda způsobená pod vlivem alkoholu ve Strakonících za období 2008 – 2012
- Graf č. 39 Dopravní nehody způsobené pod vlivem alkoholu v Táboře za období 2008 – 2012

- Graf č. 40 Viník dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Táboře za období 2008 – 2012
- Graf č. 41 Následky dopravních nehod způsobených pod vlivem alkoholu v Táboře za období 2008 – 2012
- Graf č. 42 Hmotná škoda způsobená pod vlivem alkoholu v Táboře za období 2008 – 2012 (v tis. Kč)

10 PŘÍLOHY

Příloha 1: Záznam o dopravní nehodě

Záznam o dopravní nehodě

Slouží k dokumentaci průběhu nehody za účelem rychlejšího vyřízení náhrady škody.

Vyplní řidiči obou vozidel.

1. Datum nehody	Hodina	2. Místo (ulice, č. domu resp. kilometrovník)	3. Zranění? ne ☐ ano ☐
4. Jiná škoda než na vozidlech A a B ne ☐ ano ☐	5. Svědci (jméno, adresa, telefon - spolujezdce podtrhnout)		5a. Policejně seřeno? ne ☐ ano ☐ Kým:

Vozidlo A

6. Pojištěný (jméno a adresa)

Telefon (od 9.00 do 16.00)

Plátce DPH? ne ano

7. Vozidlo
Tov. značka, typ
Rok výroby
Státní poznávací značka

8. Pojišťitel
Adresa pobočky
Číslo poj. odpovědnosti
Číslo zelené karty
Hraniční pojištění platné do
Je vozidlo pojištěno havarijné?
ne ano

Pojišťitel

9. Řidič
Přijmení
Jméno
Adresa
Číslo řidičského průkazu
Skupina Vydal

12. Zaškrtněte odpovídající body vozidlo:

☐	1	bylo zaparkováno	1	☐
☐	2	rozjždělo se	2	☐
☐	3	zastavovalo	3	☐
☐	4	výjždělo z parkoviště, soukrom. pozemku, polní cesty	4	☐
☐	5	odbočovalo na parkoviště, soukromý pozemek, polní cestu	5	☐
☐	6	výjždělo do kůň. objezdu	6	☐
☐	7	jelo v kruhovém objezdu	7	☐
☐	8	najelo zavadu při jízdě stejným směrem ve stejném pruhu	8	☐
☐	9	jelo souběžně v jiném jízdním pruhu	9	☐
☐	10	měnilo jízdní pruh	10	☐
☐	11	přodjždělo	11	☐
☐	12	odbočovalo vpravo	12	☐
☐	13	odbočovalo vlevo	13	☐
☐	14	couvalo	14	☐
☐	15	jelo v protisměru	15	☐
☐	16	přijždělo zprava	16	☐
☐	17	nedalo přednost v jízdě	17	☐

← Počet označených políček →

Vozidlo B

6. Pojištěný (jméno a adresa)

Telefon (od 9.00 do 16.00)

Plátce DPH? ne ano

7. Vozidlo
Tov. značka, typ
Rok výroby
Státní poznávací značka

8. Pojišťitel
Adresa pobočky
Číslo poj. odpovědnosti
Číslo zelené karty
Hraniční pojištění platné do
Je vozidlo pojištěno havarijné?
ne ano

Pojišťitel

9. Řidič
Přijmení
Jméno
Adresa
Číslo řidičského průkazu
Skupina Vydal

10. Označte šipkou body vzájemného střetu

11. Viditelná poškození

14. Poznámky

13. Náčrt

Označte: 1. stínko, 2. směr jízdy vozidel A a B, 3. postavení vozidel v okamžiku střetu, 4. dopravní značky, 5. jméno ulice

15. Podpisy řidičů

A B

10. Označte šipkou body vzájemného střetu

11. Viditelná poškození

14. Poznámky

Po podpisu a oddělení listů nelze již údaje měnit.